The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXX | Kaina 3c | Chicago, Ill., Pirmadienis, Spalių-October 18 d., 1943 | No. 245

University of Illinois Library (gr.)

VOKIEČIAI TRAUKIA KARO JĖGAS IŠ ROMOS

SĄJUNGININKAI UŽĖMĖ VINCHIATURO, CAMPOBASSO IR AMOROSI MIESTUS

Volturno upės pozicijose sąjungininkams pavyko apsupti stiprius nacių dalinius

LONDONAS, spalių 17 d.—Iš Madrido ateinančios žinios sako, žad vokiečių karo vadovybė jau pradėjo evakuoti Romą. Ispanijos laikraščiai šias žinias gavo iš vokiečių šaltinių pačiam Berlyne. Vokiečiai jau traukia savo kariuomenės dalinius ir karo medžiagos atsargas į šiaurę, bet jie yra pasiryžę atkakliai priešintis sąjungininkams visose strateginėse pozicijose.

Ispanų korespondentai tvirtina, kad vokiečių kariuomenė gali evakuoti Romą pirma, negu sąjungininkų kariuomenė pradėsianti Amžinojo Miesto apgulą. Vokiečiai esą nenorį sugriauti Romą, kaip tai atsitikę su Napoliu.

ALŽIRAS, Alžirija, spal. 17 d. —Per Volturno upę persikėlusi sąjungininkų kariuomenė veja vokiečius į šiaurę, tvirtina iš fronto atėjusios žinios. Vokiečiai neteko stipriausių naturalių apsaugų, jie nesitiki vykusiai pasipriešinti sąjungininkams lygumose arba juros pakraščiuose, todėl jie ir traukiasi į šiaurę.

Kalnų virtinėse prasiveržusi sąjungininkų kariuomenė kontroliuoja juros pakraščiais einančius kelius. Sąjungininkų aviacija puola nacius dieną ir naktį. Vokiečių karo vadovybė negali atitraukti Volturno pozicijose buvusių batalijonų, nes sąjungininkų karo laivai, artilerija ir aviacija juos naikina.

SĄJ. ŠTABAS, Alžiras, sp. 17 d.—Sąjungininkų kariuomenė pasistumė pirmyn visame Italijos fronte, užėmė du svarbius geležinkelių susisiekimo mazgus bei 10 Italijos miestų, šiandien paskelbė gen. Eisenhower štabas.

Centraliniame fronto ruože į sąjungininkų rankas pateko Vinchiaturo ir Campobasso miesteliai. Penktoji armija užėmė Caizzo ir Amorosi miestelius, britų aštuntoji armija užėmė kelis miestelius šiaurėje nuo Termoli.

Dešiniame Volturno upės krante vokiečiai kelis kartus puolė persikėlusius amerikiečius, bet kiekvieną kartą jie buvo sunaikinti. Aštuntoji britų armija, kuri randasi žymiai į šiaurę nuo Volturno, deda pastangas perkirsti nacių linijas ir apsupti Volturno pozicijose įsikasusius vokiečius.

Gen. Clark penktoji armija užėmė Cerreto miestelį, kuris randasi prie Calore upės įtakos į Volturną.

AUSTRALIJOS KARIUOMENĖ VERŽIASI Į MADANGĄ URIJA IR FARIJA SLĖNIAIS

John Lewis ir Kariška Darbo Komisija pataria angliakasiams grįžti į darbą

SĄJ. ŠTABAS PACIFIKE, spalių 17 d. — Australijos kariuomenės daliniai Urija ir Farija slėniais artėja prie Madango, didelės japonų bazės N. Ginėjoj, šiandien paskelbė gen. MacArthur štabas.

Sąjungininkų aviacija stipriai bambarduoja visas japonų pozicijas. Amerikiečiai jau naudoja japonų aerodromus Vella Lavella saloje priešui bombarduoti.

Japonai bandė bombarduoti amerikiečius Finšhafen fronte, bet buvo nuvyti.

Valdžia rupinasi angliakasių streiku

—v—

WASHINGTON, D. C., sp. 17 d. John Lewis ir Kariška Darbo Komisija išsiuntinėjo Alabamos angliakasių lyderiams telegramas, kuriose pataria angliakasiams grįžti į darbą.

John Lewis savo telegramoj pareiškia vilties, jog sutarties reikalas bus išspręstas. Valdžios komisija pataria tuojau grįžti į darbą, o John Lewis pataria jį pradėti pirmadienį.

Dėl nepaskelbto streiko Alabamoj susirupino karo vadovybė, nes anglių stoka gali pakenkti karo pramonei.

Ramirez atleido daug valdininkų

—v—

BUENOS AIRES, Argentina, sp. 17 d. — Prezidentas Ramirez įsakė atleisti iš valdžios vietų visus tuos valdininkus, kurie pasirašė vadinamą demokratišką atsišaukimą.

Gen. Ramirez sako, kad jis netoleruosiąs jokių pašalinių įtakų į valdžios darbus. Atsišaukimą pasirašiusius valdininkus valdžia vadina komunistiškai nusiteikusiais.

Turkai liudnai žiuri į ateitį

—v—

STAMBULAS, Turkija, sp. 17 d. — Turkų spauda labai liudnai žiuri į ateitį, nes mano, jog sąjungininkai yra pasiruošę daryti nuolaidų principiniuose klausimuose.

Jeigu Maskvos pasitarimuose tokios nuolaidos butų padarytos, tai jos bus žalingos ne tiktai visai žmonijai, bet ir patiems sąjungininkams, sako turkai.

ORAS

Šiltesnis.

Saulė teka — 7:07, leidžiasi — 6:05.

Amerikiečiai bombardavo japonus

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Gaisrai japonų užimtoje saloje po to, kai ją atakavo amerikiečiai spalių 5—6 dienomis.

Willkie už 4 valstybių paktą

—v—

ST. LOUIS, Mo., spal. 17 d. — Vakar Wendell Willkie pasakė kalbą respublikonų atstovams, kurioje siulė sudaryti keturių didelių valstybių paktą taikai palaikyti.

Willkie siulė respublikonams palaikyti galiojančius socialinės apsaugos įstatymus, leisti darbininkams dalyvauti krašto valdymo ir taikos reikaluose.

Memphis policija grasina streiku

—v—

MEMPHIS, spal. 17 d. — 150 Memphis miesto policininkų grasina streikuoti, jeigu jų reikalavimai nebus patenkinti iki sekmadienio ryto.

Policininkai reikalauja didesnės algos, trumpesnių darbo valandų ir pritaikyti jiems socialinės apdraudos įstatymus.

Policininkai šeštadienį įteikė savo policijos vadui pareiškimus, kuriuose yra išdėstyti visi reikalavimai.

—v—

— Antradienį Londone bus pasirašytas naujas Lend-Lease susitarimas tarp J.A.Valstybių, Didžiosios Britanijos, Rusijos ir Kanados.

—v—

ŠIOS DIENOS KARO VEIKSMAI

ITALIJOJ: Sąjungininkai užėmė Vinchiaturo, Campobasso, Telesi, San Giuliano, Cerce, Piccolo, Matrice ir Campoleti miestelius.

RUSIJOJ: Melitopolio mieste eina aštrios kovos. Vokiečiai traukiasi Zaporožės srityje. Šiaurėje eina artilerijos susišaudymas.

PACIFIKE: Australiečiai veržiasi prie Madango. Amerikiečiai bombarduoja japonų pozicijas Rabaul srityje.

KINIJOJ: Japonų kariuomenė veržiasi į Junan provinciją. Vietomis kiniečiai vykusiai jiems pastojo kelią. Amerikos lakunai bombarduoja japonus.

RUSAI STENGIASI ATKIRSTI KRYMO PUSIASALYJE ESANČIUS VOKIEČIUS

Vokiečiai traukiasi iš Dniepro linijų, pripažįsta vokiečių armijos vadovybė

MASKVA, Rusija, spal. 17 d. — Melitopolio srityje ir visame Dniepro žemupyje eina nepaprastai atkaklios kovos su vokiečiais, skelbia sovietų karo vadovybė.

Jau penkios dienos kaip eina kovos pačiame Melitopolyje, rusai užėmė pusę miesto.

Jeigu rusams pavyktų užimti šią poziciją, tai tada jie atkirstų apie 100,000 vokiečių Krymo pusiasalyje. Vokiečiai supranta pavojų, todėl ir ginasi taip atkakliai.

—v—

Vokiečiai traukiasi nuo Dniepro

—v—

LONDONAS, spal. 17 d. — Vokiečių karo vadovybė šiandien paskelbė, kad jų kariuomenė traukiasi Dniepro žemupyje.

Berlyno paskelbtas pranešimas aiškiai pasako, jog vokiečių karo vadovybė neturi vilties apginti pietų pozicijas.

Vokiečiai pripažįsta, kad jiems pavykę atmušti kelias sovietų atakas, bet rusai laimėję Kremenčiugo fronto ruože. Vokiečiai esą laiku evakuavę šias pozicijas.

—v—

Bielgrade apsistojo nacių divizijos

LONDONAS, spal. 17 d. — Vokiečių kariuomenė užėmė visus Bielgrado pastatus ir įsitaisė palapines visose didesnėse miesto aikštėse, tvirtina Reuters iš Kairo atėjusioj žinioj.

Naciai įsakė civiliams apleisti ligonines, kad patys galėtų sužeistus savo kareivius į jas patalpinti.

—v—

Siulo popiežiui keltis Airijon

LONDONAS, spal. 17 d. — Tvirtinama, kad popiežiui bus pasiulyta persikelti į Airiją, kol pasibaigs kovos Italijoj.

Kai pastebėta, jog naciai yra pasiryžę kovoti dėl kiekvienos strateginės pozicijos Italijoj, Airijos tikybininkai pasišoko parupinti popiežiui saugią vietą.

Manoma, kad popiežius galėtų panaudoti kelią per Lisaboną savo dokumentams pervežti į Airiją.

—v—

Išgriautas jugoslavų miestas Zelnica

—v—

LONDONAS, spal. 17 d. — Centralinėje Jugoslavijoj visiškai išgriautas Zelnica miestelis, skelbia laisvų jugoslavų radijo stotis.

Partizanai išgriovė Zelnicoj buvusias karo pramonės dirbtuves ir sunaikino vokiečių garnizoną. Goricija srityje partizanai nuvertė nuo bėgių vokiečių kariuomenės traukinį. Nelaimės vietoj užmušti 400 vokiečių, o 200 sunkiai sužeisti.

—v—

Rusai nori greit baigti karą

—v—

MASKVA, Rusija, spal. 17 d. — "Izvestija", kalbėdama apie artėjančią trijų valstybių konferenciją, sako, kad rusams pirmon eilėn rupi laimėti karas prieš hitlerinę Vokietiją.

Antru svarbiu sovietų punktu yra greitas šio karo laimėjimas.

Trečiu punktu yra pastangos galimai toliau atidėti naują karą, arba visiškai jo išvengti, jeigu tai butų galima.

—v—

— Graikų valdžia nesutinka pripažinti italų bendrakoviais. Italija padarė graikams labai didelių skriaudų, sako graikų premjeras (ONA).

— Jugoslavijos kovotojai priešinasi 21 vokiečių divizijai.

WELLES SIULO TUOJAU SUDARYTI 4 VALSTYBIŲ PAKTĄ TAIKAI PALAIKYTI

Pasitraukęs sekr. Hull padejėjas pasitiki Roosevelto gabumais taikos organizavime

NEW YORK, N. Y., spal. 17 d. — Sumner Welles, buvęs sekr. Cordell Hull pavaduotojas, pasakė kalbą, kurioje patarė keturioms didžiosioms valstybėms — J.A.Valstybėms, Didžiajai Britanijai, Rusijai ir Kinijai — tuojau sudaryti paktą taikai pasaulyje palaikyti. Taikos pakto svarbiausiu tikslu turėtų buti saugumas, socialinė pažanga ir sąlygos turtams gaminti.

Savo kalboje Sumner Welles pabrėžė, kad visos šios valstybės privalėtų taikos tikslus pagrįsti tokiais dorovės principais, kurie leistų tautoms tvarkyti savo reikalus, duotų jų gyventojams tikybos, žodžio ir informacijos laisvę. Jis siulo sudaryti tarptautinę organizaciją taikai palaikyti, bet pabrėžia, kad kiekviena prie šios organizacijos prisidėjusi valstybė savo konstitucijoj privalo turėti asmens laisvę garantuojančius principus.

Jeigu šios keturios valstybės nepajėgs laiku susitarti ir nesudarys tarptautinės organizacijos taikai palaikyti, tai kaibos apie nuolatinę taiką yra tiktai iliuzija, sako Welles.

Ateities pasaulis privalės buti taip sutvarkytas, kad jokia valstybė arba valstybių junginiai negalėtų daryti užpuolimų, kaip iki šiam metui tai darė.

Savo kalboje Sumner Welles kelis kartus pabrėžė nepaprastus prez. Roosevelto gabumus kraštui valdyti ir tarptautiniams klausimams spręsti.

Welles kalbėjo Foreign Policy Ass. 25-ių metų sukaktuvių proga ir pareiškė pilną pasitikėjimą prezidentu Rooseveltu taikos organizacijos klausimuose.

—v—

Nebus sales tax, sako Cannon

—v—

WASHINGTON, D. C., spal. 17 d. — Pinigų skirstymo komiteto pirmininkas Clarence Cannon liudijo mokamų priemonių parupinimo komiteto nariams. Cannon pareiškė, jog sales tax yra nepatartinas, nes prieš jį pasisakė sumanesnieji ekonomistai ir didelė gyventojų dauguma.

Atstovas Cannon atsisakė paremti valdžios paruoštą planą, bet jis taip pat yra priešingas respublikonų siulomam sales taxui.

Cannon sako, kad atstovų rumų komitetas yra pasiruošęs skirti visas karui vesti reikalingas sumas, bet jis griežtai priešinasi pardavimo mokesčiam.

—v—

— Centerville, Tenn., nukrito lėktuvas. Užsimušė 4 įgulos nariai ir 6 keleiviai.

Susidurė du kariški balionai

—v—

PHILADELPHIA, Pa., spal. 17 d. — Šeštadienį New Jersey pakraščiuose susidurė du kariški balionai, kurie manievravo didelėje migloje.

Vienas balionas nusileido savo bazėje, bet antrasis įkrito į jurą. Žuvo aštuoni lakunai.

Iš nukritusio baliono išgelbėtas tiktai vienas įgulos narys. Karo vadovybė ieško žuvusiųjų.

—v—

Negus protestuoja prieš italus

—v—

LONDONAS, spal. 17 d. — Abisinijos karalius griežtai protestuoja prieš pripažinimą Italijai "bendro kovotojo" teises.

Anglijos laikraščiui pasiųstoj telegramoj Haile Selassie nurodo kaip italai degino abisiniečių gyvenamus namus ir žudė ramių gyventojų šeimynas.

Jis protestuoja prieš marš. Badoglio valdžią, nes šis vadovavo žiaurioms Abisinijos kovoms.

—v—

— Kroatų valstiečių lyderis Vlatko Maček atsisako remti Ante Pavelič ir dalyvauti su juo bendroje valdžioje (ONA).

— Rumunų karininkai jau siunčia savo šeimynas iš Transnistrijos, kuri randasi tarp Diestro ir Bugo (ONA).

— Paskutiniais dviem mėnesiais vokiečiai išvežė iš Norvegijos tris divizijas (ONA).

— Britai įteikė portugalams du karo laivus. Laivai atiduoti už bazes Azorų salose.

Vėliausios Naujienos

— Naujos Ginėjos kovų metu amerikiečiai numušė 84 japonų lėktuvus. Žuvo tiktai du Amerikos lėktuvai.

— Iš Vokietijos parvežtos fotografijos rodo, kad amerikiečiai išgriovė 70% Schweinfurto dirbtuvių. Praeitą naktį sąjungininkų lėktuvai vėl išskrido Vokietijos bombarduoti.

— Rumunijos fašistų lyderis Horija Sima vakar užmuštas, sako Maskva.

— Niekad vokiečių kariuomenė nebuvo taip smarkiai puolama, kaip šiandien pietų Rusijos frontuose, vakar paskelbė vokiečių komenatristai. Vokiečiai bus priversti trauktis nuo Dniepro.

— Marseille mieste eina kovos tarp vokiečių, Lavalio policijos ir prancuzų kovotojų.

— Argentinos prezidentas paskyrė švietimo ministeriu Gustavo Zuviria, kuris rašinėjo brošiuras prieš žydus.

— Alabamos angliakasiai šiandien susirinks aptarti naujai susidariusios buklės. Valdžia jiems patarė grįžti į darbą.

Dėdės Pasakoriaus Skiltis

Skaitykit mano skiltį, tegul jusų mintys puola kur papuls. — VBA.

Savininkas įstaigos "Po Ažuolu"

P. Roger Plant buvo atvykęs iš Anglijos. Jis buvo nelabai didelio ūgio žmogus, svėrė apie šimtą svarų ir aukščio turėjo apie penkias pėdas ir vieną colį. Tačiau jisai buvo labai karingo budo žmogus, visuomet apsiginklavęs pištalietu ir peiliu, betgi jo dantys budavo jo geriausiu apsigynimu.

Kuomet jisai budavo negirtas, tada sumaišydavo degtinę su vandeniu ir nešdavo ją viedru aplaistyti ąžuolą prie savo karčiamos. Jisai savo kostumerius pajėgė gerai suvaldyti karčiamoje bet savo žmoną, kuri svėrė apie 250 svarų, jam nelabai sekdavosi ją suvaldyti. Gana dažnai ji pasigaudavo savo vyrą, viena ranka už kalnieriaus ir antraja atskaldydavo jo ausis už mažiausius jo prasižengimus. Ponia Plant labai arti dabodavo savo vyro karčiamos biznį su visomis jo nedorybėmis, kurios kartu su tuo bizniu ėjo, tačiau, kaipo šeimininkė, ji buvo ir gera motina, nes ji, kiek žinoma, pagimdė apie penkioliką vaikučių, kurie, vos tik pradėję vaikščioti, jau mokėjo vagiliauti ir kišenes kraustyti.

Tėvai pralobo ir nusipirko ukį.

Per suvirš dešimt metų sekmingai ir gerai sugyvenę su policija, pp. Plantai sugalvojo nusipirkti ukį, kur galėtų ramiai apsigyventi ir pailsėti po sunkaus darbo. Pats tėvas turėjo palinkimą groti arkliukais, o jo žmona paliko dorai nusistačiusi moteriškė. Tačiau kai kurie iš jų vaikų sekė tėvų pirmesnius pavyzdžius ir vyresnis sunus Roger Jr., budamas tiktai 15 metų, jau buvo areštuotas už holdapą karčiamoje. Vėliau patirta, kad jisai užlaiko net tris skirtingas nedorybės įstaigas ir dvi karčiamas. Ir jo seserys valdė porą namų gretimais su mergaitėmis.

Falšyvas pasigarsinimas.

Pietuose, Clark gatvėj, užlaikė karčiamą tulas John Ryan, kuris labai drąsiai garsindavos, kad jo vietoje randasi koncertinis saliunas, kur tiktai rimčiausios programos yra išpildomos. Tikrovėje budavo šlykščiausi dalykai išpildomi, kokius doras žmogus niekuomet negalėtų pakęsti. Ta vieta kartu budavo ir stotis visokiems vagiliams ir sukčiams, kurie tykojo pagauti auką apvogimui. Netoli nuo Clark gatvės, už kampo prie ėlos, buvo viena užeiga, kurią valdė juodukai. Kas ten darydavosi, tai yra sunku viskas atpasakoti. Jeigu pasitaikė, kad baltveidis nukentėjo, tai jam buvo sarmata pasiskųsti; jeigu juodveidis nukentėjo, tai jam nusiskundimas nebuvo reikalingas, nes jisai pats skustuvą turėjo.

(Bus daugiau)

PAVARČIUS SENUS LAIKRAŠČIUS

Kada, turėdama atliekamo laiko, pavartau, pasiknisu po senus laikraščius, kurių vieni yra senesni už mane arba vienmečiai, o kiti jaunesni, kaip pav. 1920—1938 m., tai juose randu daug malonių įspudžių ir praeities atsiminimų.

Praeity labai mėgau skaityti Naujienose tilpusią apysaką "Velnio eleksyras". Ją vertė J. Pronskus iš E. T. A. Hoffmano. Ji ėjo gan ilgai 1930 metais. Aš ją taip mėgau skaityti, kad man naktis atrodė ilga kol kitą Naujienų numerį sulaukiau, nes apysaka buvo kasdien tęsiama. Aš tas iškarpas turiu iki šiol, bet ne visas. Nes buvo, rodos, rašyta, kad apysaka busianti atspausdinta kaipo knyga. Taigi visų iškarpų nebesutaupinau, o knyga neišėjo.

Taip pat peržvelgiu senųjų laikraščių kalėdinius numerius. Juose randu sveikinimus daugelio biznierių, kurie anais laikais buvo dar gyvi, o šiandien jau išsiskyrę iš gyvųjų tarpo. Štai įgabią plunksną turėjęs daktaras A. Karalius ir daktaras K. Kasputis, kurio ilga eilė straipsnių ėjo antrašte "Lietuvon vikingų keliais", ir kiti. Aš jų raštus turiu savo "Scrap Book" sulipintus.

Turiu Marijos Jokubynienės "Gyvenimo klaidos", 1937 m., ir Dr. Al. Margerio "Grynoriaus sulauktuvės", 1938 m.

Tie aprašymai buvo gan ilgi, bet nenuobodųs. Juos visi mėgo skaityti.

Turiu Dr. Natalie Ashmenskaitės "Kelionė į Meksiką". Gražiai aprašyta kelionė — kaip ji tikėjosi ten rasti kuone laukinius žmones, o rado puikią civilizaciją. Ji taipgi norėjo pamatyti Trockį, kuris buvo Meksikoje, bet jos neprileido.

Ir dar turiu laikraščių, kurie šiandien jau nebeina, kaip tai "Perkunas — juokų žurnalas", "Žvirblis", 1920 m., ir kiti. Laikau juos atsiminimui, laikas nuo laiko peržiurinėju ir juose randu daug ką pamokinančio. Matau, kaip žmonija maino savo tvarką, maino įstatus ir visą, taip sakant, judėjimą; kaip senesniųjų užbrėžtų norų reikalai nueina niekais.

Matai žmogus, kaip draugijos, organizacijos ir net visa šalis, pakitėja, pasidaro nebe tokia, kokia buvo prieš 20 metų ar daugiau. Ką ir kalbėti; pakitėja pavieniai asmens, kurie sudaro pasaulį. Mes, atrodo, kaipo pavieniai asmens, esame vandens lašas marėse, ir mums apleidus šį pasaulį, ypatingos žymės nepaliks ir greitai niekas nežinos, kad čia mes buvome— o ypatingai tie, kurie vien save mylėjo ir savim didžiavos, gi nieko neveikė. Jie tur but ypatingai greitai bus užmiršti.

Iš senų laikraščių matau daug gerų minčių musų veikėjų, kurių jau mes nebeturime savo tarpe. Juos sunku visus suminėti. Reikėtų kelis lapus prirašyti, norint jų vardus paminėti ir nors trumpai pažymėti jų darbus ir pasišventimą žmonijos labui.

Aš lyg ilgiuos tų gerų veikėjų, nes kasdien vis daugiau ir daugiau jų apleidžia mus ir nueina į kapus, o mums lieka atminimu tik supilti jų kapai. Jie mums praminė takus į šviesesnę ateitį, parodė kaip mes turime gyventi ir vieni kitus mylėti, taipgi nepamiršti savo senos tėvynės Lietuvos.

—Barbora Gurskienė

SUVALKIEČIŲ DRAUGIJA PRIEŠ PENKIS METUS IR DABAR

Vis gi malonu yra prisiminti pradžią S. D-jos, kuomet kilo mintis, kad reikia ir Suvalkų krašto Chicagoje gyvenančius lietuvius sutraukti į vieną kokį burį. Tas asmuo buvo Jurgis Valinskas, kuris ir sušaukė pirmutinį susirinkimą Hollywood svetainėje.

Tai buvo prieš penkis metus, 1938 m. pabaigoje. Išgirdusi, kad yra toks gražus sumanymas, nuskubėjau nustatytoje dienoje į tokį šaukimą. Maniau, jeigu niekas neateis daugiau į organizuojamą kliubą, tai nors pamatysiu tą ypatą, kuri turėjo gerus norus visą Suvalkų kraštą sutraukti į vieną organizaciją.

Atėjus salėn pamačiau, kad yra gana skaitlingas burelis suvalkiečių. Pirmiausia sumanytojas išreiškė mintį, kad butų gražu visiems Suvalkų krašto lietuviams susijungti į vieną klubą, o mes jam, žinoma, karštai pritarėme ir išsirinkome laikinąją valdybą. Pirmininku buvo išrinktas pats sumanytojas, vice-pirm. Jonas Romanas, nutarimų raštininkė O. Vilienė, na ir prasidėjo organizavimo darbas visu smarkumu.

Po keleto atsibuvusių susirinkimų atėjo žinia, kad ir Marquette Parke yra organizuojamas toks Suvalkiečių klubas. Juos pasisekė sujungti į vieną didelę draugiją. Kaip viena didelė draugija, ji nenurimo, pradėjo organizuoti chorą. Choras pradžioj buvo labai skaitlingas dainininkais ir gana gražiai pradėjo sudainuoti, turėjo gabią mokytoją, ponią S. Cherienę.

Dabar S. Draugija džiaugiasi skaitlingumu narių ir nuveikusi daug labdaringų darbų visuomenei, dar Dėdės Samo išpirkusi bonų. Ir jeigu tik koks rimtas reikalas ištinka ir buna atsikreipta į S. Draugiją, ji niekados neatstumia — jei ne svetimos valstybės naudai. To tai vengiama, nes čia visi tikri lietuviai priklauso.

Tad S. Draugija didžiuojasi susilaukus savo 5 metų Jubiliejaus.

Šio 5-tojo jubiliejaus proga yra rengiamas puikus vakaras. Bus sulošta graži komedija "Moterims neišsimeluosi", o po lošimo bus gražių dainų, kurias išpildys pačios S. D. Choras vadovystėje p-lės J. Stanaitytės. Turiu paminėti, kad ir veikale choristai lošia. Jie deda visas pastangas kogeriausia sulošti. Tad prašau publiką įsitėmyti: spalio (October) 24 d. š.m. Dariaus-Girėno svetainėj, kad visi ten susitiktume — ne tik suvalkiečiai, bet visi lietuviai.

— Choro koresp. O. V.

SUSIRINKIMAI

—v—

HUMBOLDT PARK Lietuvių Politikos Kliubas laikys susirinkimą spalių 20 d., 1943 m., 8 val. vak. Černausko svet., 3800 Armitage ave., Chicago. Gerbiami kliubiečiai nepamirškite buti šiame susirinkime. Turėsim gerą pasitarimą.

Valdyba

Chicagos Draugijų, Kliubų Valdybos 1943 Metams

—v—

L. ŽAGARIEČIŲ KLIUBO VALDYBA 1943 METAMS: P. Arlauskas—pirm., 2109 N. Cleveland Ave.; A. Janaviče—pirm. pagelb., 1816 So. Ruble St.; J. Keturakis—nut. rašt., 1525 So. 51st Ave., Cicero, Ill.; Stella Gasper—fin. rašt., 3338 So. Emerald Avenue; St. Niprikas—kasierius, 3824 Deodor St., Indiana Harbor, Ind.; Kasos globėjai: — A. Mieraviče, 2539 W. 46th Pl., ir Alfons Masiulis, 3252 So. Halsted St.; B. Gurskienė—koresp., 3252 So. Halsted St. Susirinkimai laikomi vieną kartą į mėnesį, ketvirtą sekmadienį, pirmą valandą popiet, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St.

TEISYBĖS MYLĖTOJŲ DRAUGYSTĖS VALDYBA 1943 METAMS: Joe Balchunas—pirm., 3200 South Lowe Ave.; St. Staneviče—vice-pirm., 358 W. 33rd St.; A. Kaulakis—nut. rašt., 3261 So. Halsted St., tel. Victory 0399 arba Yards 0123; F. Kasper—fin. rašt., 3534 S. Lowe Ave.; J. Rachunas—iždininkas, 3137 So. Halsted St.; Z. Grigonis—kontr. rašt.; J. Raceviče—ižd. globėjas; K. Valaitis—ligonių prižiūrėtojas; Dr. J. P. Poška—daktaras-kvotėjas, 3133 South Halsted St.; L. Jucius—maršalka. Susirinkimai įvyksta kas antrą sekmadienį kiekvieno mėnesio, 12 val. dieną, Chicagos Liet. Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Nariai priimami nuo 18 metų iki 45 metų, vyrai ir moterys.

ŠIAURĖS ŽIBĖJIMO SPINDULIŲ NEPAPRASTAS SKVARBUMAS

—v—

Jau prieš keletą metų ėmė visur tyrinėti vadinamuosius kosminius spindulius, kurie pasirodo labai 'kieti" ir nepaprastai skvarbųs; tokių spindulių taip pat yra ir šiaurės žibėjimų šviesoj. Tyrinėjamuosius matavimus mokslininkai yra atlikę įvairiose vietose ir prie įvairių aplinkybių: aukštuose kalnuose, gletšeriuose, aukštai iškeltose puslėse, giliai vandenyje. Kadangi tiršti žemutiniai oro sluoksniai spindulius sugeria, tai, kad šito išvengtų, pavandeninius matavimus darė kur galima aukščiau, pav., Saranaco ežere (2400 m. aukštumo), Nagantsi-Tso ežere (4800 m.), Kapuro ežere (6800 m.) ir pagaliau Everesto kalno ežere (pastarasis yra visų aukščiausias ežeras, 7000 m.). Šiaurės žibėjimo tyrinėtųjų spindulių bangos ilgis yra kokį 100-1000 kartų trumpesnis už kiečiausių Rentgeno spindulių bangų ilgį, tokiu budu jie yra visai arti prie teoretiškai galimų spindulių ribos. Pagal skaičiavimus tokie spinduliai turi prasiskverbti pro 5,7 m švino sluoksnį. Šitų spindulių galia — labai didelė. Apskaičiuota, jog 1927 m. rugpiučio 20 d. šiaurės žibėjimo energija buvusi lygi apie 100,000 kilovatų. Šitie trumpieji spinduliai turi nemažos reikšmės ir praktiškam gyvenime, pav., jie turi labai didelės įtakos žemės rutulio elektromagnetiniams reiškiniams, jie taip pat sutrukdo normalų kaip didelių, taip ir silpnų įtampų srovių bėgimą laidais, o taip pat kliudo ir radio susisiekimui.

URŠULĖ JONAITIENĖ
po tėvais Kizaitė

Mirė spalio 16 d. 11:30 val. ryto, 1943 m., sulaukus 82 metų amžiaus. Gimus Panevėžio apskr., Kloyainių par., Meilunų kaime. Amerikoje išgyveno 58 metus. Paliko nuliudę: duktė Bernice Barkus, žentas Povilos, sunus Hippalyte, marti Vera, 2 anukai ir marti Sophie Jonaitis ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų, o Lietuvoj 3 seerys, brolis ir kitos giminės. Kunas pašarvotas namuose 3128 Union ave. Vict. 3215.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, spalio 20 d. 8 val. ryto iš namų į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Uršulės Jonaitienės giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę lieka: **Duktė, Žentas Marčia ir kitos giminės**

Laidotuvių direktorius Mažeika ir Evanauskas, telefonas Yards 1138—1139.

a. ✚ a.

POVILAS TOLACZKA
gyveno 139 E. 107 St.

Mirė spalio 16 d. 5:10 val. ryte, 1943 b., sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Panevėžio apskr., Krinčinių parap., Papeviečio kaime. Amerikoj išgyveno 34 m. Paliko nuliudę: 2 sunus, Edwardas, jo žmona Victoria, ir Walteris U. S. armijoj, duktė Josephine, 2 anukai, brolis Juozapas, jo žmona Ona ir šeima, pusbrolis Herold Savickas ir jo šeima ir daug kitų giminių ir pažįstamų čia ir Lietuvoj. Kunas pašarvotas Bukausko koplyčioj, 10821 S. Michigan ave.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, spalio 20 d. 9 val. ryte iš koplyčios į Visų Šventų parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Povilo Tolaczkos giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliudę lieka:

Sunai, Marčios, Duktė, Žentas ir Giminės.

Laidotuvių direktorius L. Bukauskas, tel. Pullman 9661

MARIJONA DUŽINSKIENĖ
gyveno 4544 S. Paulina St.

Mirė spalio 15 d. 10:30 val. vakaro, 1943 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimus Truskavos par., Ukenų kaime, Kedainių apskr. Amerikoj išgyveno 31 metus. Paliko nuliudę: Vyras Liudvikas, 3 sunai, Stanley (U. S. Navy) ir marti Liudvisė, Victor ir marti Stefany ir Paul, sesers sunus Walter Genčauskas (U. S. Navy), 4 anukus, gimines, draugus ir pažįstamus. Kunas pašarvotas I. J. Zolp koplyčioj, 1646 W. 46 St.

Laidotuvės įvyks spalio 19 d. 8:30 val. ryto iš koplyčios į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Marijonos Dužinskienės giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę lieka:

Vyras, Sunai, Marčios ir kitos giminės.

Laidotuvių direktorius I. J. Zolp, tel. Yards 0781.

FRANK WHITE

Mirė spalio 15 dieną 1943 m. Paliko nuliudę: moteris Ella po tėvais Nauseda, švogeris Cpl. Stanley Nauseda, U. S. Army; Bruno Nauseda ir Estelle Nauseda. Kunas pašarvotas McInerney Bros. koplyčioj, 650 West 43rd St.

Laidotuvės įvyks antradienį, spalio 19 d. 9 val. ryte iš koplyčios į St. Gabriel's Church, 45th and Lowe Ave., parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Franko White giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliudę lieka:

Moteris, Švogeris ir kitos giminės.

Laidotuvių direkt. McInerney Bros. Tel. Yards 0616.

—v—

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

Metinės Mirties Sukaktuvės

ZUZANA BUKŠNIENĖ
PO TĖVAIS ŠLEKIUTĖ

gyveno 10559 S. La Salle Street

Persiskyrė su šiuo pasauliu 18 d. spalio mėn. 1942 m., sulaukus pusės amžiaus, gimus Lietuvoj, Mariampolės parap. ir apsk. Dabar ilsisi Lietuvių Tautiškose Kapinėse. Paliko dideliame nuliudime vyrą Juozapą, dukterį Aldoną, žentą Bruno Kezis, anukus Leonard ir La Verne, 2 seseris, Elzbietą Jušinskas ir Petronelę Svidelski ir jų šeimynos Mt. Carmel, Pa., švogerį Kazimierą Buknšį ir jo šeimą ir daug kitų giminių.

Jau metai praėjo kaip nemielaširdinga mirtis ištraukė tave iš musų tarpo. Mes tave, musų brangioji moteris ir motinėle, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas tave ateisime. Lauk mus ateinant!

Nuliudę lieka:
Vyras, Duktė, Žentas, Anukai, Seserys ir Giminės.

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 S. Western Ave. — Telefonas GROVEHILL 0142
1410 S. 50th Ave. — Cicero, Ilinois — Telefonas CICERO 2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Tel. YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4332—34 S. California Avenue
Telefonas LAFAYETTE 0727
Dykai — KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE
Klausykite musų radio programo pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais nuo 8—iš stoties WGES (1390 kilo.)
Su POVILU ŠALTIMIERU

LOVEIKIS — Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7308

URBA — Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietam, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

Sutaupysim jums pinigų perdirbdami musų dirbtuvėj Jusų seną setą į naują. Darbas garantuojamas.
ARCHER AVENUE FURNITURE MFG.
JOS. KAZIKAITIS, Savininkas.
4140 Archer Ave.
Telefonas LAFAYETTE 3516

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI Chicagos, Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. — Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET — 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 WEST 46th STREET — Phone YARDS 0781

MAŽEIKA — 3319 LITUANICA AVENUE
EVANAUSKAS — Phones YARDS 1138—1139

LACHAWICZ IR SUNUS
PHONES: CANAL 2515 — COMM. 5765 — PULLMAN 1270
2314 WEST 23rd PLACE — 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVENUE — Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE — Phone YARDS 4908

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom fornisius, pianus ir visokius rakandus bei storus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatome anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Šaukite Tel. VICTORY 0066

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO VALANDA
—IŠ STOTIES—
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.
Išgirskite vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

KORESPONDENCIJOS

"NAUJOSIOS GADYNĖS" LEIDIMAS SULAIKYTAS

—v—

Naujosios Gadynės No. 39, spalio 14 d. laidoje, ketvirtame puslapy įdėtas to laikraščio skaitytojams ir šėrininkams pranešimas, po kuriuo pasirašo Naujosios Gadynės direktorių nariai M. K. Swingle, pirmininkas, ir J. Jankunas, sekretorius. To pranešimo pradžioje pareiškiama:

"Įvyko tai, ko nebegalėta išvengti. Esam pastatyti į tokią padėtį, iš kurios neturim kitos išeities, kaip tą, kurią mes darome.

"Einant musų bendrovės direktorių nutarimu šiuo skelbiame, kad "Naujosios Gadynės" leidimas yra nutraukiamas. Šis numeris bus paskutinis numeris."

Toliau paaiškinama, kad laikraščio leidimas sulaikomas dėlei darbo jėgų stokos, nes buvęs redaktorius J. Januškis nuo redagavimo pasitraukė ir taipgi J. V. Stilsonui susidariusi sunki padėtis ir jis taipgi pasitraukia, reiškia, lieka tik vienas St. Strazdas, kuris vienas laikraštį išleisti negali, o laikraštiniam darbui darbininkų pasisamdyti negalima.

"Naujosios Gadynės" leidimo sulaikymas yra nelinksma žinia visiems demokratinio ir tautinio nusistatymo amerikiečiams lietuviams, nes kaip pats laikraštis, taip ir buvę jo štabo nariai, yra labai daug prisidėję prie visuomeninio ir kulturinio Amerikos lietuvių veikimo. Jo sulaikymu galės pasidžiaugti tik tie, kurie nesirupina lietuvių tautos likimu ir nori buti svetimos letenos prispausti.

Toliau penktame to laikraščio puslapy anglų kalba įdėtas šėrininkams pranešimas, kad lapkričio 27 d. Brooklyne yra šaukiamas šėrininkų suvažiavimas šio reikalo galutinam išsprendimui. Kiek man yra žinoma, "Naujoji Gadynė", išėmus šėrininkus, kitokių skolų neturi, kurios verstų laikraščio leidimą bankrutuoti. Stambiausiu šėrininku, rodos, yra Lietuvių Darbininkų Draugija, kuri galės Naujosios Gadynės spaustuvės inventorių perimti savo žinion ir nuosavybėn, tad nuo jos galės priklausyti spaustuvės likvidavimas ar palaikymas. O gal ir šėrininkai, susidomėję šiuo reikalu, bendrovę palaikys ir laikraščio leidimą atnaujins.

Šiandieninės sunkios gyvenimo sąlygos spaudžia visus, o ypatingai jos labai sunkios lietuvių spaudos darbininkams, kurių veik visų atlyginimas yra menkas ir dirba pusiau idėjiniai pasišventę. Tad negalime stebėtis ir smerkti J. Januškio pasitraukimą ir nuėjimą dirbti į dirbtuvę, kur gali užsidirbti geresnį sau pragyvenimą. Tas pat ir su J. V. Stilsonu, kuris gaudamas geresnį pragyvenimui atlyginimą išvažiavo dirbti prie S. Gabaliausko redaguojamų **Lietuvių žinių** į Pittsburghą. Brooklyno lietuviai Stilsono labai pasiges.

Naujosios Gadynės šėrininkai ir skaitytojai bei rėmėjai šiuo įvykiu neprivalo nusiminti ir perdaug susirupinti. Pirm negu įvyks šėrininkų suvažiavimas, jie visi privalo rimtai šį reikalą pasvarstyti ir savus sumanymus ir patarimus ar tai asmeniškai į suvažiavimą atsivežti arba prisiųsti. Juk nėra to blogo, kas neišeina į gerą.

K. J. Paulauskas

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

Rockford, Ill.

—v—

Šiš tas iš musų kolonijos.

Visuomeninis judėjimas musų kolonijoje nėra apsnudęs,— nuolat šis tas veikiama. Vienok, nežinia dėl kokios priežasties, laikraščiuose visai mažai apie tą veikimą terašoma. "Naujienos" čia yra plačiai skaitomos. Rodosi, geriausia tad priemonė butų parengimus išgarsinti per laikraštį. Tačiau laikraščio paslauga nesinaudojama, o parengimai bandoma išgarsinti lapeliais.

Amerikos Lietuvių Konferencijoje iš musų kolonijos dalyvavo trys delegatai. Žinoma, jie jau seniai grįžo, bet jų raportą gal girdėjo tik labai mažas burelis žmonių, — tik tų organizacijų nariai, kurie delegatus siuntė. Tuo tarpu daugelis rockfordiečių konferencija įdomavosi ir apie ją norėjo daugiau patirti. Ir tai nebutų buvę sunku padaryti, jei delegatų pranešimai butų buvę laikraštyje paskelbti.

Tai tik vienas pavyzdys, kuris rodo, jog pranešimai apie musų kolonijos veikslą butų labai pageidaujami.

—o—

Pereito mėnesio 26 d. buvo atžymėtos ponų Martyno ir Onos Sinkevičių dvidešimt penkių metų vedybinio gyvenimo sukaktuvės. Svečių dalyvavo apie du šimtai. Jubiliatams daug gražių linkėjimų buvo išreikšta.

Iš svečių gausingumo galima spręsti, jog ponai Sinkevičiai yra labai populiarųs žmonės musų kolonijoje. Taip, iš tiesų, ir yra. Pavyzdžiui, p-ia Sinkevičienė kaipo dailės mėgėja yra žinoma ir už Rockfordo ribų. Ji yra išgarsėjusio kvarteto narė, o tas kvartetas yra žinomas ir kitose kolonijose.

Sukaktuvių puota ponams Sinkevičiams buvo tikras siurprizas, kadangi apie jos rengimą jie nieko nežinojo.

Beje, šia proga bus pravartu pažymėti, jog p-ia Sinkevičienė dabartiniu laiku labai daug darbuojasi prie Raudonojo Kryžiaus.

—o—

Kiekvienais metais DLKV Pašalpinė Draugija rengia didėlį vakarą. Tas pat daroma ir šiais metais. Vakaras įvyks spalių (Oct.) 23 d.

Sakytos draugijos nariai daugiausia yra "Naujienų" skaitytojai. Iš kai kurių teko girdėti nusiskundimų: girdi, praeityje apie musų draugiją buvo nemažai "Naujienose" rašoma, o dabar visai nieko. Kas su tais korespondentais pasidarė?

—o—

Šiaip apie kitas organizacijos galima štai kas pasakyti: prasčiausiai iš jų laikosi tos, į kurias yra įsiskverbę Lietuvos nepriklausomybės priešai. Vadinasi, tokie gaivalai, kurie trokšta, kad Lietuva vėl butų rusų valdoma. Kai tos bolševikuojančios organizacijos ką surengia, tai jos mažai žmonių tesutraukia. Lietuviai su svetimai valstybei tarnaujančiais gaivalais nieko bendro nenori turėti.

—S. Lietuvis

—v—

Lietuvį apklausinėjo ryšium su falšyvų čekių platinimu

—v—

Praėjusią savaitę buvo areštuotas spaustuvininkas Pelka ir šešios merginos. Jie yra kaltinami falšyvų čekių platinimu. Daugiau nei 125 jau atsiliepė tokių žmonių, kurie iškeitė jų falšyvus čekius.

Viena iš areštuotų merginų, kaip praneša dienraštis "The Times", pareiškė, jogei Pelka gavęs falšyvų čekių seno lietuvio spaustuvininko, Mykolo Valasko, šapoj, 114 East 107th street, Roselande.

Policija apklausinėjo Valaską, bet jis pareiškė, kad Pelkos nepažįsta.

Nužiurima, kad falšyvų čekių platintojos iškeitusios negerų čekių apie $200,000 sumą.

KAS PIRKO KARO BONUS

—v—

Su praeitu šeštadieniu pasibaigė 3 čias Karo Bonų vajus. Per Universal Savings and Loan Association laike šio vajaus parduota bonų už $44,800.00. Per visas lietuvių įstaigas išparduota už daugiau nei $2,000,000.00.

Šias dvi savaites, nuo spalio 2 d. iki spalio 16 d., šie lietuviai pirko bonus per Universal Savings and Loan Association:

Už $500.00

John Ambrose ir Carrie Ambrose, 1843 S. Halsted St.

Po $100.00

Michael K. Sokolowski, 3953 S. Rockwell St.

Mrs. Paulina ir Michael Šileikis, 1516 N. Kedzie Ave.

Arthur ir Anna Sliauteris, 3132 N. Luna Ave., 4 bonus.

Charles ir Lillian Placek, 900 W. 19th St.

Stanley Yurchis, 10853 South State St., 6 bonus.

Mrs. Emilia ir Vincent Pachkauskas, 1645 N. Mozart St.

George V. ir Alma A. Brown, 1358 Carmen Ave., 7 bonus.

John ir Miss Olga Ambrose, 1839 S. Halsted St., 2 bonus.

Mrs. Aldona S. ir Reynold Mondeikis, 1819 S. Ruble St., 3 bonus.

Mrs. Antoinette Muskus ir Mrs. H. Hughes, 3562 S. Halsted St.

John Glombo, 725 W. 19th St.

Po $50.00

Mrs. Rose Belavich, 1512 N. Elk Grove Ave.

Alexander ir Frances Budreckis, 1723 W. 33rd Pl.

Miss Charleen ir Mrs. Mary Smailis, 3417 S. Ashland Ave.

John Mickus, 2238 W. 47th Place.

Po $25.00

Harold F. ir Ann Cook, 816 W. 18th St.

Frank T. Gorman ir Mrs. Angeline Bridgeman, 951 W. 19th Street.

Anthony ir Mrs. Helen Philips, 6955 S. Maplewood Ave.

Miss Phyllis J. ir Mrs. Eugenia Klucinski, 722 W. 21 Pl.

Mrs. La Floss ir Frank E. Damon, 922 Agatite St.

Miss Geraldine ir Mrs. Clara Hoge, 2018 S. Peoria St.

Mrs. Martha ir Alex Marcinkus, 811 W. 19th St.

Mrs. Ursula ir Frank Bladek, 2025 Canalport Ave.

Miss Rita Gouch arba Theodot Gouch, 1843 S. Halsted St.

Mrs. Christine Johnson, 906 S. Claremont Ave.

Stella Keeny, 54 W. Marquette Road.

Louis J. ir Mrs. Josephine Uzdanovich, 1711 S. Union Ave.

Rose Belavcih pirko savo anukei, Miss Terese Ann Naikelis, 1747 West Superior St., gimtadienio proga.

IŠ CICERO LIETUVIŲ IMPROVEMENT POLITIKOS KLUBO VEIKIMO

Čis klubas laikė savo susirinkimą spalio 12 dieną Liuosybės svetainėje. Neatsilankius pirmininkui F. Kimbarkui, susirinkimą atidarė ir vedė pirmininko pagalbininkas J. F. Areška.

Protokolas iš praėjusio susirinkimo priimtas kaip skaitytas. Pagal tvarką prieita prie įvairių komisijų raportų.

Kaip žinoma, dauguma darbų yra sudėta ant Veikiančiosios Komisijos. Minėtos komisijos raporte pasirodė, kad po didelio spaudimo miestelio valdžia jau pradėjo 14 gatvę tvarkyti. Čia daugiau nei metus laiko buvo betvarkė — išgriauti šaligatviai.

Toliau raportuota klausime betvarkės prie Cicero avenue ir 15 gatvės, kur tulas kontraktorius yra minėtą vietą užtersęs. Buvo bandoma taikiai išreikalauti švarumo šitos vietos. Viskas pasiliko be pasėkmių. Dabar yra paruošta peticija, skaitlinga parašais, kuri bus įteikta miestelio tarybos susirinkimui pirmadienį, spalio 18 dieną 8 valandą vakaro, miesto rotušėje arba Town Hall. Komisija kvietė skaitlingai vietos gyventojus atsilankyti į tą susirinkimą ir paremti savo parašus, reikalaujant minėtos vietos apšvarinimo.

Politikos atstovai raportavo, kad jau yra prisirengę pradėti politikoje veikti ir beveik iš visų organizacijų gavo tam užsimojimui pritarimą, taipgi atstovų vardus ir adresus. Bendras atstovų susirinkimas įvyks trečiadienį, spalio 20 dieną, 8 valandą vakaro Liuosybės svetainėje.

Todėl primintina organizacijų atsovams atsilankyti, jeigu kartais per klaidą kuris jų ir negautų pakvietimo. Be to, valdybos gali atstovauti tas organizacijas, kurias kvietimai dar nepasiekė; jos gali pasiųsti po tris atstovus.

Kreditas priklauso Cicero moterų organizacijoms už politinį veikimą. Kaip teko girdėti, be jokio svyravimo jos išrinko atstoves, kaip tai Dievo Motinos Sopulingos Draugystė ir Lietuvių Seserų Tautiška Draugystė. Kitaip ir buti negali, ba moterims daugiau tenka šioj apylinkė praleisti laiko, gi vyrai tik palyginti trumpą laiką namie tebuna.

Nežiurint to, kad jau artinasi metų galas, į klubą įsirašė keletas naujų narių. Jeigu taip ir ateity visi organizuosimės į tvirtą klubą, tai bus užtikrinta, kad musų kolonija bus švari ir smagi gyventi.

—A. T.

—v—

Vyksta marinų tarnybon Juozapas Muskus

—v—

Juozapas Muskus, 3562 So. Halsted street, apleidžia Chicagą ir vyksta Jungtinių Valstijų marinų tarnybon į San Diego, California.

Pirm išvykdamas jis nupirko $200 Karo Boną per Universal Savings and Loan Association.

Civiliniame gyvenime p. Juozapas Muskus buvo Skautų vadas Valentine Boys Klube, Bridgeporte, nuo to laiko, kai klubas atsidarė. Jis taip gi teikė pirmosios pagalbos pamokas.

Namie pasilieka jo motina Antoinette, sesuo Helen Hughes ir švogeris Henry.

EXTRA! EXTRA!
Permainytas vardas ir adresas
MONARCH LIQUOR
Lietuviškas Žydukas
NATHAN KANTER
3529 S. HALSTED ST.
Phone YARDS 6054

J. P. VARKALA
VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS
Perkėlė savo Raštinę į BRIGHTON PARKĄ
4148 ARCHER AVE.
Phone Virginia 2114
Su Income taksais ir kitais reikalais kreipkitės viršminėtu antrašu.

★ FOTOGRAFAS ★
CONRAD
FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rušies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

NAUJI LIETUVIŠKI REKORDAI
10 colių ant abiejų pusių dainos. Gaunami Budriko krautuvėje po 79¢ vienas.
3241 So. Halsted St.

Čikagiečiu Polka
Stasytės Polka
A. Jezavito Radio Orkestra

Močiutė Mane Barė
Mylėjau Mergele
V. Bekeris ir Jezavito Orch.

Jaunoji Mergelė
Plaukia Mano Laivelis
V. Bekeris ir Jezavito Orch.

Vestuvių Polka
Gegutės Polka
J. Jezavito Radio Orkestra

Noriu Miego
Man Pasakė Karveliukas
V. Bekeris ir Jezavito Orch.

Armonikos Polka
Radio Polka
A. Jezavito Radio Orkestra

Pas Daržėlį Trys Mergelės
Lietuviška Polka
A. Jezavito Radio Orkestra

Brooklyno Polka
Muzikantų Polka
A. Jezavito Radio Orkestra

Reginos Polka
Aukso Žuvytė Polka
Victor Lithuanian Orchestra

Gegužinė Polka
Jaunuoliu Polka
W. Gula ir jo Orkestra

Pationelės Polka
Vilniaus Polka
Mainerių Lietuviška Orkestra

Jurgio Polka
Ukininkų Polka
Pennsylvanijos Angliakasiai

Caviar With Vodka Polka
The Bowling Song
Andre Musette Orkestra

Boublitchki
Funiculi-Funicula
Rusian Gypsy Caraven

Emilia Polka
Dough Boy Polka
Polka Kings Orchestra

Clarinet Polka
Hop Along Polka
Accordian Orchestra

National Defense Polka
Fascinating Eyes Polka
Juke Box Serenaders

Honolulu Polka
Cocktail Polka
The Globe Trotters

Where Are You, My Darling?
La—La—La Polka
Jerry Mazanec & Orchestra

Rock and Rye Polka
Falconette Polka
Ed Krolikowski & Orchestra

Taipgi turime visus vėliausius angliškus rekordus ir rekordus pasaulinių artistų: Victor, Columbia, Decca ir kitų. Pasirinkimas didžiausias. Krautuvė baltame name ant 3 lotų.
Namų rakandai, parlor setai, pečiai, lovos, matrasai, laikrodėliai, deimantai už prieinamas kainas.

Jos.F.Budrik
INCORPORATED
3241 So. Halsted St.
Tel. Calumet 7237
Budriko leidžiami lietuviški radio programai WCFL, 1000 k. nedėlios vakare 9:30 P. M.; WHFC, 1450 k. ketvergo vakare 7 val.

Patikimas
kaip Jūsų Kasdienis Laikraštis

Jūs užsidegate cigaretą, atskleidžiate jūsų laikraštį ir pasaulio žinios atsiskleidžia prieš jūsų akis. Jūs tikite, kad atspauzdintas žodis informuos jus ligi minutės apie viską kas svarbu.

Ir rūkytojai pasitiki Chesterfield dėl visko kas svarbu cigarete. Jų *Tinkama Kombinacija* pasaulio geriausių cigareto tabakų, padaro juos *Lengvesniais, Vėsesnio-Dūmo* ir daug *Geresnio-Skonio.* Tegul jūsų sekamas pakelis būna Chesterfield ir pamatysit kaip *labai geras* tas cigaretas gali būti.

Copyright 1943, Liggett & Myers Tobacco Co.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Chicago, 8, Ill.
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
$6.00 per year in Canada
$6.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago
3c. per copy.

Entered as Second Class Matter March 7th 1914 at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje—paštu:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoj per išsiuntinėtojus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj,	
Metams	$6.00
Pusei metų	3.25
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Užsieniuose:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Chicagos požeminis geležinkelis

Pereitą šeštadienį buvo atidarytas Chicagos požeminis geležinkelis — "Subway", kurio pirmoji netoli penkių mylių ilgio šaka yra pabaigta statyti. Atidarymo iškilmėse buvo parodytos įvairių rųšių transporto priemonės, kuriomis Chicagos miestas naudojosi per paskutinius 80 ar 90 metų, kad iš to butų matyt, kokį stambų pagerinimą reiškia susisiekimas po žeme.

Šita demonstracija, iš tiesų, atvaizdavo pažangą, bet kartu priminė Vidurvakarių metropolijai ir jos atsilikimą transporto srityje. Toks milžiniškas miestas, kaip Chicaga, tik dabar pradeda vartoti požeminį geležinkelį, tuo tarpu kai daug mažesnis Bostonas turėjo šitos rųšies geležinkelį jau prieš keletą dešimčių metų. Ir dabar Chicaga sugebėjo įsitaisyti savo "Subway", tik gavusi stambią paskolą iš federalinės valdžios.

Apie 50 metų Chicaga svarstė požeminio geležinkelio problemą ir vis negalėdavo jos išspręsti. Tam tikri "interesai" sumanymai pasipriešindavo ir jisai budavo atmetamas. Vienas priešų argumentas, kurį dargi rėmė vietinės darbininkų organizacijos, buvo toks, kad važinėjimas po žeme pakenksiąs žmonių sveikatai, nes jie negausią saulės šviesos!

Tačiau pradžia yra padaryta. Jei karas per ilgai nesitęs, tai už kelių metų bus iškastos ir kitos tunelių šakos, numatytos dabartiniame "Subway" plane. Didmiestyje, kur yra toks žmonių susigrudimas, kaip Chicagoje, visi greito susisiekimo keliai turėtų but perkelti po žeme.

Konferencija Maskvoje

Šiandien, gal but, jau prasidės Maskvoje trijų Jungtinių Tautų "dičkių" konferencija, į kurią nuvyko musų valstybės sekretorius Cordell Hull su buriu palydovų. Į ją yra atkreiptos viso pasaulio akys.

Konferencijos nepasisekimas butų didelis smugis Hitlerio priešų koalicijai, ir reikia manyti, kad nacių diplomatai ir propagandos meisteriai darys ką galėdami, kad jos darbai butų nevaisingi.

Bet, matyt, jau ir Rusijos valdžia paskutinėje valandoje susigriebė, kad ji ima ant savęs perdaug didelę riziką, statydama į pavojų konferenciją savo užsispyrimu "diktuoti" sąjungininkams. Po to, kai pasirodė "Pravdoje" straipsnis apie sovietų nusistatymą neleisti konferencijai kelti klausimo apie Rusijos pretenzijas į kaimynų teritorijas, oficialus valdžios organas "Izvestija" jau rašo ką kita. Šeštadienio laidoje tas laikraštis pripažįsta, kad visgi reikėsią svarstyti mažųjų tautų ateitį, santykius su artimais Rusijos kaimynais ir kitus "politiškus" dalykus; ir jisai jau nelygina Baltijos valstybių stovio su "Californijos" stoviu.

Konferencijos išvakarėse atėjo žinia iš Londono, kad antradienį bus pasirašyta nauja "lend-lease" sutartis tarp Jungtinių Valstybių, Britanijos, Sovietų Sąjungos ir Kanados ir kad pagal šitą sutartį Rusija gausianti iš Amerikos kontinento maisto produktų, lėktuvų ir kitokių reikmenų daugiau, negu kad gaudavo iki šiol. Ar galimas daiktas, kad Maskva, viena ranka imdama pašalpą iš demokratinių valstybių, kita ranka daužytų stalą konferencijoje su Hull'u ir Eden'u ir reikalautų "nesikišti" į jos susitarimus su Hitleriu apie Europos pasidalinimą?

"Izvestija" jau nemini ir "antro fronto", tiktai įrodinėja, kaip svarbu esą ko greičiausia sumušti bendrą priešą. Lyg kad Amerikos ir Anglijos karo vadai to nežinotų! Sumušti Hitlerį rupi demokratinėms valdžioms tikrai ne mažiau, kaip Stalinui; juk prieš Hitlerį jos kovojo dar tais laikais, kai draugas Molotovas viešai didžiavosi "krauju sucementuotu draugingumu" su hitleriška Vokietija.

Kuri strategija tam tikslui pasiekti yra geresnė, apie tai gali buti skirtingų nuomonių. Jas reikia stengtis suderinti; bet ne sąjungininkų kaltė, jeigu iki šiol to nebuvo padaryta. Ne Washingtonas ir ne Londonas trukdė susitarimą, o Maskva. Ji ne tiktai nesitarė su sąjungininkais, bet ji neleido net sąjungininkų militariniems atstovams stebėti mušių eigą Rusijos fronte.

Tarptautinės politikos ir busimos taikos klausimais ji irgi visą laiką vedė savo liniją, nesitardama su sąjungininkais. Ji laikė Maskvoje lietuviškus, latviškus, estiškus ir suomiškus "kvislingus" ir organizavo "patriotų" komitetus Lenkijai, Vokietijai ir Jugoslavijai "vaduoti". Jeigu Maskva ketina ir toliau taip daryti, tai kaip ji gali norėti, kad sąjungininkai ją pasitikėtų?

APŽVALGA

PAVELIČ BANDO SUSITAIKYTI SU MAČEKU

Ašis 1940 m. atskėlė Kroatiją nuo Jugoslavijos ir paskelbė ją esant "nepriklausoma" valstybe su karalium iš italų Savojos dinastijos (kuris tačiau niekuomet nedrįso važiuoti Kroatijon apsivainikuoti). Kroatijos premjeras yra teroristinės organizacijos "Ustači" vadas, Ante Pavelič.

Nuo to laiko, kai Italijoje susmuko fašizmas, Ante Pavelič ėmė bijoti, kas atsitiks su jo valdžia, jeigu sąjungininkai įsiverš į Balkanus. Jisai bando susitaikyti su opozicija. Ypač jam svarbu, kad jo valdžią remtų Kroatijos valstiečių vadas, Vlatko Maček, kuris yra laikomas "namų arešte".

Pavelič, kaip sako žinios iš Berno (Šveicarijos), pasiulė jam vietą valdžioje. Bet Maček pastatė tokias sąlygas, kurių priėmimas reikštų galą Paveličo diktaturai.

Valstiečių vadas reikalauja, kad butų nuginkluota politinė Paveličo milicija "Ustači", kad butų amnestuoti visi politiniai kaliniai ir sudarytas naujas kabinetas.

—v—

DE-GAULLISTAI PRIEŠINGI AMERIKAI

—v—

Vienas iš keisčiausių šio karo reiškinių yra tas, kad vadinamieji Laisvieji Francuzai, kuriems vadovauja gen. Charles de Gaulle, yra nusistatę prieš Angliją ir Ameriką, kurios jiems teikia pagalbą.

Per trejus metus po to, kai Francuzija kapituliavo, Anglijos valdžia visokiais budais rėmė gen. De Gaulle ir jo komitetą Londone. Be anglų pinigų De Gaulle nebutų galėjęs nieko nuveikti. Anglija atidavė gen. De Gaulle įgaliotiniams valdžią įvairiose francuzų kolonijose (Syrijoje, Madagaskare ir t.t.), kurios buvo išvaduotos daugiausia britų ginkluotomis jėgomis.

Nuo to laiko, kai sąjungininkai išvijo Ašies armijas iš Šiaurės Afrikos, Amerika siunčia maistą ir ginklus francuzams į Alžyrą ir Tunisiją.

Bet, nežiurint to, gen. De Gaulle sekėjai vis atviriau rodo savo neapykantą prieš britus ir Jungtines Valstybes. Washingtonas tai mato ir stebisi. Vienas Washingtono korespondentas rašo:

> "Nors ši valdžia parupina visą medžiagą ir ginklus, kurių reikia mažiausia dešimčiai francuzų divizijų apginkluoti Šiaurės Afrikoje ir parupina žymią dalį reikmenų civiliems gyventojams, bet propaganda prieš Ameriką didėja. Dėl popieros stokos dauguma laikraščių Alžyre buvo labai apkarpyti. Tik degaulistų organas, kuris deda aštrią kritiką prieš Jungtines Valstybes, tebėra pilno formato aštuonių puslapių.
>
> "Brazzaville radio, kurį Jungtinės Valstybės įrengė ir atidavė Kovojantiems Francuzams, veda agitaciją prieš Ameriką, teikdamas džiaugsmą Goebbelsui ir sielvartą Amerikos valdininkams, kurie girdi jo pranešimus. Daugelis žmonių Francuzijoje tos radio stoties klausosi, o jos mėgiamoji tema yra apie 'imperialistiškus amerikonų grobimus' ir apie tai, kad amerikonai ketiną pasilikti Šiaurės Afrikoje."

Kitas įdomus dalykas šitoje de-gaulistų politikoje yra tas, kad juos uoliai remia sovietų valdžia. Maskva suteikė francuzų Tautinio Vadavimo Komitetui Alžyre pripažinimą, kaipo pilnateisei vyriausybei, ir paskyrė jai ambasadorių Bogomolovą.

Francuzai nori su sovietų pagalba vėl patapti stipria valstybe Europoje. Generolo De Gaulle atstovai Washingtone atvirai sako, kad savo ateities viltis francuzai deda ant SSSR, bet nesitiki gauti paramos nei iš Anglijos, nei iš Jungtinių Valstybių.

Visai panašios linijos laikosi ir maršalas Petain: anglai ir amerikonai esą Francuzijos priešai. Tik maršalas Petain laukia išganymo iš hitleriškos Vokietijos (šiandien, gal but, jisai jau yra nusivylęs nacių "galybe"), o gen. De Gaulle — iš sovietų valdžios.

—v—

REIKALAUJA LAISVĖS UKRAINAI

—v—

Kanadoje gyvena daug ukrainiečių. Jų kolonijas šiemet aplankė prof. Nikifor Hryhorijiv Grigoriev) iš New Yorko, kuris gyvena Jungtinėse Valstybėse, kaipo tremtinis.

Eilėje paskaitų, kurias jisai davė kanadiečiams, prof. Hryhorijiv įrodinėjo, kad pastovi taika Europoje po šio karo turės buti paremta laisvų tautų susitarimu, kurį garantuos didžiosios Vakarų demokratijos, Britanija ir Jungtinės Valstybės. Jisai reikalauja laisvės ir savivaldybės ir Ukrainai, kuri turi apie 45 milionus gyventojų.

Vienoje savo paskaitoje profesorius pareiškė:

> "Laisva Europos tautų sąjunga, paremta laisve ir lygybe, laiduos demokratinę savivaldybę visoms tautoms, įimant ir 45,000,000 ukrainiečių.
>
> "Politinis ir ekonominis bendradarbiavimas tarp tautų, Europos tautų federacijos įsteigimas ir artimi ryšiai tarp Europos ir Amerikos, užtikrins demokratijos ir taikos ateitį. Taikai išsaugoti Rytų Europoje butinai reikia, kad rusai, ukrainiečiai, lenkai, čekai, slavokai ir žydai padarytų bendrą susitarimą, kuris užtikrintų laisvę visiems. Ukrainiečiai visomis pastangomis remia karą, kadangi jie tiki, kad taikos sąlygas nustatys demokratinės valstybės."

Nikifor Hryhorijiv buvo švietimo ministeris trumpą laiką gyvavusioje, 1918 m., Ukrainos respublikoje. Paskui jisai emigravo į Čekoslovakiją ir su Pragos valdžios pagalba įsteigė tris kolegijas ir kelias kitas mokyklas ukrainiečiams Čekoslovakijoje. Į Jungtines Valstybes jisai atvyko, kuomet naciai sudraskė Čekoslovakiją. Šį pavasarį jam sukako 60 metų amžiaus.

Jisai visą savo gyvenimą kovojo už demokratiją ir savo tėvynės laisvę. Bet bolševikų agentai Amerikoje apšaukė jį "nacių agentu", ir jisai buvo priverstas patraukti tieson kai kuriuos komunistų laikraščius.

Demokratijos šalininkų bolševikai neapkenčia labiau, negu fašistų.

FOR VICTORY BUY UNITED STATES BONDS ★ STAMPS

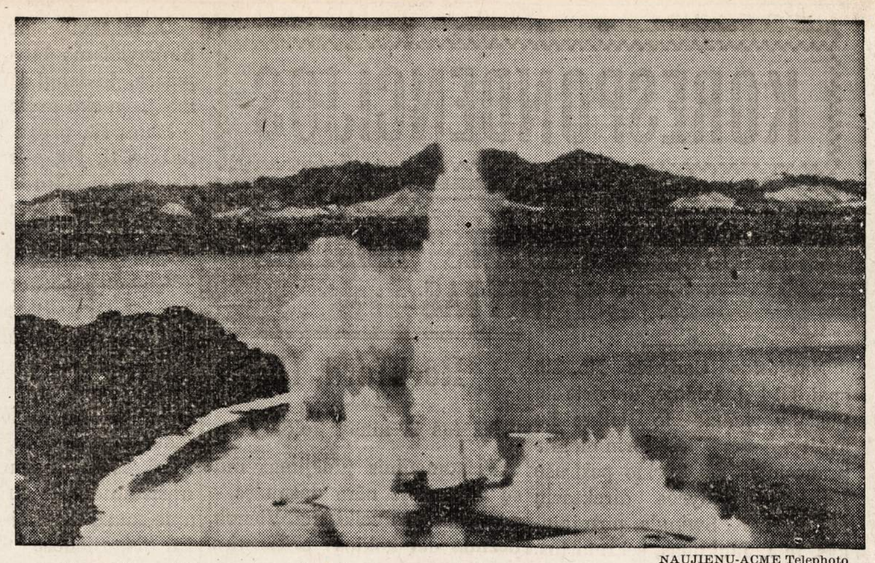

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Amerikos lėktuvai atakuoja japonų laikomą Hansa Bay Naujojoje Ginėjoje. Kiek žinoma, toje atakoje japonai neteko 45 baržų. Liko paskandintas taip pat gerokas skaičius mažesnių laivelių.

Pagal gyd. **V. Tupčiauską**

SKRIDIMO FIZIOLOGIJA

(Tęsinys)

Taigi, kaip matome, lėktuvo dinamika, o ypačiai centrifugaliniai greitėjimai, labai paliečia kraujo apytakos sistemą.

Pilvo ruimo organai. Dėl centrifugalinės jėgos gali buti staigiai paliesti ir pilvo ruimo organai ir reflektoriniai gali sukelti daug nemalonių subjektyvinių reiškinių, kaip vėmimą, šaltą prakaitą ir t. t. Tai įvyksta dėl to, kad inercijos dėka patraukiami viduriai tam tikra kryptimi ir sujaudinama jautri pilvo plėvė.

Kvėpavimo organai. Lėktuvo greitis gan ryškiai atsiliepia į kvėpavimo organus tuo budu, kad sukelia stiprią oro srovę, kuri kliudo alsavimui. Pasirodo, kad vėjui pučiant 40 km greičiu per valandą, kvėpavimas pasižymi nereguliariškumu, pagreitėjimu ritmo ir atskirų alsavimo fazių nelygumu. Skrendant 300 km per valandą, susidariusios vėjo srovės trukdo įkvėpimui ir iškvėpimui.

Nuo vėjo krutinis alsavimas tampa gilesnis, o pilvo alsavimas — labai paviršutinis. Iškvėpimas pailgėja, įkvėpimas trumpėja; retkarčiais pastebimi gilųs atsidusimai ir kvėpavimo pauzės.

Vėjas prisideda ir prie šalčio susiprinimo, nuo ko padidėja kvėpavimo turis. Neigiamai vėjas veikia kraujo apytaikos sistemą.

Nervų sistema. Neigiamą skridimo įtaką sustiprina emocionališkumas bei susijaudinamumas. Juk prieš skridimą ir patyrę lakunai kartais turi taip vadinamą starto drugį. Nuo šios psichinės buklės paprastai pakyla pulso frekvencija ir kraujo spaudimas.

Kylant lėktuvui, dažnėja pulsas ir didėja kraujo spaudimas. Skrendant horizontaliai, pulsas nesikeičia, buna reguliarus. Bet užtenka perskristi debesėlį, kad tuč tuojau pulso ritmas pagreitėtų.

Tupiant pulsas vėl tankėja ir įvyksta kraujo indų susitraukimas. Gi nusileidus dar kurį laiką kraujo apytakoj jaučiamą skridimo įtaka. Iš to mes matome, kad su nervų sistema glaudžiai koreliuoja ir kraujo apytaka.

Patyrusį lakuną paprastas skridimas, atrodo, fiziškai negalėtų varginti. Tačiau nervų įtempimas atsiliepia ir į muskulaturą, todėl atsiranda nuovargis. Ypatingai tai ryšku, jeigu lakuną užklumpa nepalankios atmosferinės sąlygos, arba jei jam tenka atlikti sunkius uždavinius bei skristi dideliame aukštyje.

Organizmo tuštumos, ruimai. Šių dienų lėktuvų galingumas įgalina per 5 minutes pakilti į 5,000 m. aukštį. Nuo to gali įvykti pakitimai kai kuriuose organizmo ruimuose, tuštumose.

Pirmoj eilėj gali kilti skausmas vidurinėj ausy dėl oro plėtimosi ir jo stengimosi išsilyginti su aplinkumos praretėjusiu oru.

Dažniau didesni skausmai esti prie staigių nusileidimų, pikiravimų, kuomet oras spaudžia bubnelį, norėdamas išlyginti vidurinės ausies praretėjusį orą. Yra atsitikimų, kad ausies bubnelis neišlaiko ir, 180—200 mm Hg spaudimo, sprogsta.

Neretai aukštumoje pilvo ruimo oras plečiasi ir dėl to atsiranda skausmingi pilvo išputimai.

Ausys, pusiausvyra, gilieji bei paviršutiniai jutimai. Stiprus motoro užesys be galo veikia klausos organus. Sakoma, kad ir šiaip užesys mažina raumenų tonusą ir ryškiai padidina nuovargį. Tai ištirta eksperimentaliai. Jei lakuno ausys yra jautrios užesiams, tai ilgainiui jis gali gauti profesinį kurtumą. Lakunui klausa nors pirmaeilės reikšmės ir neturi, tačiau ji turi buti pakandama, kad galima butų naudotis radio aparatu ir sugebėti suvokti motoro teisingą funkcionavimą.

Skridimas labai ryškiai atsiliepia ir į įvairius jutimų organus.

Pusiausvyros organai aviacijai turi didelės reikšmės. Juos sudaro vestibuliarinis aparatas arba labirintas, kuris susideda iš 2 maišelių ir 3 pusrutulinių kanalų. Viduje šių kanalų yra skystimas — endolimfa, kuris prie įvairių kuno judesių atitinkamai srovena ir kurio jaudinimai perduodami centralinei nervų sistemai.

Taigi, vestibuliarinis aparatas yra naudingas skridimui, todėl jo veikimas bei tinkamumas lakunui yra butinas.

Dėl stipraus lėktuvo greitėjimo gali buti smarkiai paliestas vestibulerinis aparatas, o tai gali privesti prie "labirinto atakos", ir tuomet lakunas visiškai nustoja pusiausvyros.

Dėl įvairių lėktuvo judėsių galima gauti ir iliuzorinius supratimus apie judesius dėl pusrutulinių kanalų endolimfos judėjimo. Ryškus pavyzdys gali buti lakunams žinomi eksperimentai sukimo kedėj, kuomet sustojus atrodo, kad kedė dar sukasi, tik priešinga kryptimi.

Prie vestibuliarinių refleksų priklauso ir akių judėjimas, kuomet dėl tam tikrų lėktuvo judėsių akys šokinėja, juda ir negali tinkamai fiksuoti matomų objektų. Viršminėti iliuzoriniai judesių jutimai ir negalėjimas gerai matyti norimų objektų neretai buna netikslus lėktuvo valdymo priežastis.

Labirintas sukelia nesąmoningus galvos, liemens ar galunių judėsius, pavyzdžiui, prie staigaus lėktuvo posukio. Be to, neretai atsiranda ir autonominės nervų sistemos refleksai, pavyzdžiui, išbalimas, šleikštumas ir net vėmimas.

(Bus daugiau)

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

KODĖL KENTĖTI DĖL KOJŲ? D-RO Blaszczynskio Gyduolės gaunamos vaistinėse, pagelbės Jums! BOROCYL Milteliai nuo niežėjimo, perdidelio prakaitavimo, prasto kvapsnio ir užkrėtimo odos, išsaukiančios atleto koją. BOROCYL skystis lengvoms žaizdoms, nuo perštėjimo, nudegimo, susižeidimų ir visokių odos ligų.
BOROCYL CO., 1200 N. Ashland Av. Tel. BRUNS. 7209

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022
WEST VIRGINIA Sijotos $9.35
STOKER COAL, Augštos rųšies, du sykiu plautos, Chemiškai prirengtos $7.10
BLACK BAND LUMP $10.95

Jei Kam Reikalingi Pinigai
Duodam PASKOLAS
ant Pirmų Morgičių
UŽ MAŽESNĮ NUOŠIMTĮ
BE KOMIŠINO
Patarnavimas Greitas ir Teisingas

UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION.
STANDARD FEDERAL SAVINGS
and LOAN ASSOCIATION of CHICAGO
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.
4192 Archer Avenue • Virginia 1141

CHICAGOS POŽEMIO KELIAI ATIDARYTI

MINIOS ŽMONIŲ IŠBANDĖ VAŽIAVIMĄ POŽEMIO KELIAIS NAKTĮ Į SEKMADIENĮ. CEREMONIJOS TUNELY PRIE STATE IR MADISON GATVIŲ. PARADAS STATE GATVE. PRAKALBOS. ATIDARYTAS PENKIŲ MYLIŲ POŽEMIO KELIAS.

—v—

Naktį į sekmadienį, 12:01 valandą, buvo atidaryti plačiajai Chicagos publikai požemio keliai (subvėjai). Kuriems teko gyventi pav. New Yorke, tie žino, koks grudimasi buna, kai, darbą pabaigę ofisuose, šapose ir įvairiose kitokiose įstaigose, new-yorkiečiai grudasi į požemio vagonus, skubėdami greičiau savo namus pasiekti. Beveik toks grudimasi buvo Chicagoje, naujus požemio kelius atidarius. Minios žmonių, suvažiavusių iš viso miesto, norėjo išbandyti naująją susisiekimo priemonę. Spustis jausta apie porą valandų — nuo 12:01 valandos, kai keliai publikai buvo atidaryti.

O prieš tai, šeštadienio rytą, buvo atliktos požemio kelių atidarymo ceremonijos. Iš pietų pusės ir iš šiaurės atvažiavo į vidurmiestį po keturis požemio kelių traukinius. Jais važiavo politikieriai, žymųs biznieriai, asmens turį "balsą" Chicagoje. Labiausia betgi prisigrudę buvo pirmieji abiejų pusių traukiniai. Mat, visi norėjo atvažiuoti "pirmuoju" traukiniu.

Traukiniai sustojo stoty prie State ir Madison gatvių, kur viršuj yra vadinamas "gaiviausias kampas pasauly". Mėras Edward J. Kelly nukirpo kaspiną, ištemptą nuo vienos tunelio pusės į kitą. Jis pasakė trumpą kalbą. Bloko ilgio platformės abiejose tunelio pusėse buvo pilnos žmonių — vis tokių, kurie yra pasižymėję tai politikoj, tai finansuose, tai bizny, tai pramonėje.

Čia kalbą pasakė taipgi generolas Philip B. Fleming, Federal Works administratorius. Jis, tarp kitko priminė, kad Chicagos požemio kelius pastatyti padėjo federalinė valdžia. Ji padėjo juos pastatyti, gavusi Chicagos prižadą sujungti transportacijos linijas daiktan, operuoti jas kaip vieną susisiekimo sistemą ir įvesti publikai transferius, pagal kuriuos važiuotojai galėtų mainyti važiavimo linijas.

Miestas, nurodė generolas Fleming, šią sąlygą priėmė, gyventojai užgyrė ją referendumu, ji paliko neįvykdyta. Bet, sakė generolas Fleming, federalinė valdžia turi dar paskyrusi Chicagai kone aštuonis milionus dolerių. Vienok šių pinigų miestas negaus, jeigu neįvykdys transportacijos sujungimo plano.

Šitos ceremonijos buvo atliktos 10:48 valandą priešpiet. O po jų mėras Kelly ir kiti vyko parado žiurėti. Paradas State gatve prasidėjo priešpiet ir pasibaigė jau gerokai po pietų.

Paradas nuo State ir Wacker Drive patraukė State gatve. Jis vaizdavo važiavimo istoriją Chicagoje. Jame buvo indėnai, "uždengtas vežimas", bravorų arkliais traukiami vežimai, praėjusių laikų karietos, pirmieji gatvėkariai, traukiami arklių, ir pagaliau riedėjo lėktuvas, kaip ateities susisiekimo ženklas.

Parade žygiavo maršuotojai, bubnuotojos majoretės, skautai bernaičiai ir kiti.

Kai jau paradas pasibaigė, tai mėras ir jo partija nuvyko į Palmer House viešbutį užkandžio. Čia irgi buvo sakomos kalbos. Mėras Kelly pareiškė, kad šis požemio kelio atidarymas yra ne viskas, kad Chicaga darys progresą toliau. Jis taipgi prisiminė apie pasiulymą paimti miesto nuosavybėn transportacijos linijas.

Mėras aiškino, kad jis leido klausimą diskusijoms. Jeigu planą publika priims palankiai, tai bus galima jis vykdyti, o jeigu planas pasirodys visuomenei nepriimtinas, tai jis (mėras) pirmas sutiks mesti jį į šalį.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Pranešama, kad naciai rengiasi bėgti iš Krymo. Jie jau išsprogdino ir sunaikino Dniepro tvenkinį, kuris buvo didžiausias visoje Europoje.

RYTOJ REGISTRACIJA KETVIRTAI RACIONAVIMO KNYGELEI

Rytoj (antradienį, spalio 19 d.) prasidės registracija gyventojų ketvirtai racionavimo knygelei.

Vienas asmuo galės užregistruoti visą šeimą. Reikės betgi visos šeimos trečios racionavimo knygeles atnešti. Ir dar bus reikalaujama, kad tos knygelės butų išpildyti, kaip reikalinga juos išpildyti. Visos šeimos knygelės turės buti taip išpildytos.

Užsiregistruoti galima bus savo wardos bet kurioje viešoje mokykloje, tačiau patariama registruotis arčiausioj gyvenamiems namams mokykloje. Registraciją atliks mokytojai ir mokytojos.

Bus reikalaujama pasakyti, kas padaryta su knygelėmis tų asmenų, kurie yra mirę arba įstoję į kariuomenę, arba kas padaryta su knygelėmis, kurios buvo duotos kaipo priedas.

Nebus reikalaujama pasakyti, kiek racionuojamų reikmenių ta ar kita šeima turi namie. Nebus nė stempos išplėšiamos. Ketvirtoji knygelė įeis galion, kai trečiosios knygelės stempos pasibaigs.

Ketvirtoji knygelė bus galioje daug maž dvejus metus.

Registracija bus pravesta antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį, spalio 19, 20 ir 21 dd. Gyventojai bus registruojami pagal pavardės pirmąją raidę, butent:

A,B,C ir D — antradienį 8 val. ryto iki 2 val. po pietų.

E,F,G — antradienį 2 val. po pietų iki 8 val. vakaro.

I,J,K,L — trečiadienį 8 val. ryto iki 2 val. po pietų.

M,N,O — trečiadienį 2 val. po pietų iki 8 val. vakaro.

P,Q,R — ketvirtadienį 8 val. ryto iki 2 val. po pietų.

T,U,V,W,X,Y,Z — ketvirtadienį 2 val. po pietų iki 8 val. vakaro.

Joniškiečiai visados veikia

Praeitą sekmadienį po pietų įvyko Joniškiečių L. ir K. Klubo reguliarus susirinkimas. Pirmininkui Mr. V. Kazimieraičiui neatsilankius į susirinkimą, vice-pirmininkas Mr. C. Mickevičius vedė susirinkimą.

Susirinkimas buvo smagus ir trumpas. Pirmą kartą buvo, kad nei vienas narys nemokėjo duoklių per visą susirinkimą. Nejaugi visi nariai yra pilnai užsimokėję į klubą.

Raportavo Mrs. M. Dantienė ir Mrs. O. Miravičienė, kad U. S. War Bond bus už poros dienų gautas Joniškiečių L. ir K. Klubui. Kadangi klubas jau dabar turės už $1,000 U. S. War Bonds, tai tam paminėjimui klubas rengia Victory Balių spalių 24 d. Hallywood Inn svetainėje. Komitetas, Mrs. M. Dantienė, Mrs. M. Adomaitienė ir Mr. S. Klevinskas, pranešė, kad baliuje dalyvaus Vyrų Cnoras programoj. Taipgi bus stalai papuošti visokiais skaniais valgiais iš joniškiečių "Victory Gardens" ir taipgi bus daug dovanų visiems svečiams. Bilietas į šį smagų balių, kuris bus pradėtas 5 valandą po pietų, yra tik 35 centai su taksais.

Kaip buvo girdėti, joniškiečiai su savo draugais rengiasi visu smarkumu dalyvauti "Victory Baliuj"

Kliubo korespondentė—S. M.

—v—

9 Wardos Lietuvių Demokratų Klubo susirinkimas

Roseland. — 9 Wardos Lietuvių Demokratų Klubo susirinkimas įvyks Visų Šventų parapijos svetainėje, 10806 S. Wabash avenue, antradienį, spalio 19 d., 8 valandą vakaro.

Tai bus svarbus susirinkimas. Rengiamės prie mass-mitingo. Tas mas-mitingas bus šaukiamas Lietuvos reikalu. Šiame susirinkime ir bus svarstomas mass-mitingo klausimas.

Visi klubo nariai raginami dalyvauti susirinkime.

RACIONAVIMO KALENDORIUS

Sekmadienį, spalio 17 d. — Įėjo galion rudoji stempa F trečioj racionavimo knygelėje.

Spalio 20 — Pasibaigs galiojimas mėlynųjų U, V ir W stempų.

Spalio 30 — Pasibaigs galia C,D,E ir F rudųjų stempų.

Spalio 31 — Paskutinė diena suvartojimui stempų No. 15 ir 16, kurių kiekviena yra gera penkiems svarams cukraus nusipirkti kenavimui namie.

Spalio 31 — Paskutinė diena suvartojimui stempos 14, kuri yra gera 5 svarams cukraus nusipirkti.

Spalio 31 — Paskutinė diena trečiam periodiniam patikrinimui padangų tų automobilių, kurie turi "B" korteles.

Lapkričio 1 — Įeis galion lėktuvo stempa No. 1, gera porai batų nusipirkti; ši stempa yra trečioj racionavimo knygelėje.

Lapkričio 20 — Pasibaigs galia X, Y ir Z mėlynųjų stempų.

Lapkričio 21 — Paskutinė diena suvartojimui gasolino stempų No. 8 knygelėje "A".

Lapkričio 30 — Paskutinė diena ketvirtam periodiniam patikrinimui padangų tų pasažierinių automobilių, kurie turi kortelę "C".

★ Atremkite Ataką . . . Su Karo Bonais ★

Pirmutinė Tarpe Geriausių Degtinių

THREE FEATHERS

Labai Specialus Rezervas

THREE FEATHERS "V. S. R." BLENDED DEGTINĖ, 86 Proof, 60% Grain Neutral Spirits. Oldetyme Distillers, Inc., Aladdin, Pa.

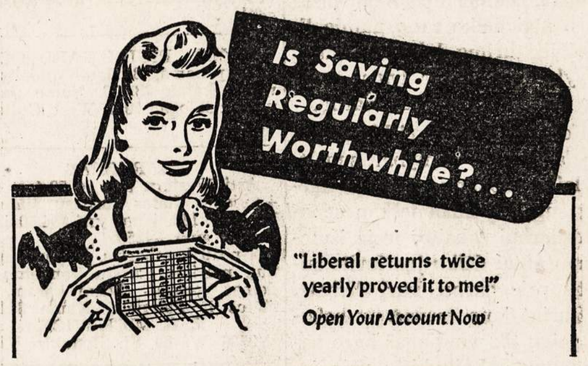

PASKOLOS ILGIEMS METAMS MĖNESINIAIS ATMOKĖJIMAIS

Karo Bonai išrašomi tuojaus. Su bonais duodami gražus, permatomi konvertai.

Raštinė atdara nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 po pietų

UNIVERSAL Savings and Loan Association

1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122
Dr. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPublic 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Aezidencijos telefonas BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos: nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakare
Trečiadieniais pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van
DR. GRACE ILIFF
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2—4 ir 7—9 vak.
Ketvirtadieniais tik pagal sutartį
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen HEMLOCK 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val.: 1 iki 3 popiet, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0598

Telefonas YARDS 3146
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIUS PRITAIKO
744 W. 35th Street
Valandos: 11—12; 2—4 ir 6:30—8:30
Pirmadieniais tik nuo 2—4 ir 6:30—8:30. Šventadieniais: 11—12.

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. Nedėlioj pagal susitarimą.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NAUJOJE VIETOJE
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
Namų tel. HEMLOCK 0333

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. HEMLOCK 5849
Res. Tel. HEMLOCK 2324
Dr. Peter T. Brazis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 S. Western Ave.
VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8
Treč. ir Sekm. susitarus.

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsiliepia—
Šauk KEDzie 2868.
VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirt. 6—9 vak.
Penktad. nuo 8:30 iki 9:30 vakaro,
Šeštad. 6 v. vak. iki 9:30 vak. Trečiad. ir Sekmad. pagal susitarimą.

DR. MARGERIS
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 2 ir nuo 6 iki 8.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12.
Phone YARDS 7299

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 20 metų praktikavimas jusų garantavimas.
Optometrically Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo, arba aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiama į mokyklos vaikus.
Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v vak. Seredomis uždaryta, o Nedėlioj pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma.
4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius. Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioj pagal sutartį.

DR. KARL NURKAT
(NURKAITIS)

Pritaiko atsakomingai akinius už prieinamą kainą ir ant lengvų išmokėjimų.
3241 S. Halsted Street
PHONE CALUMET 4591
RAKANDŲ KRAUTUVĖ

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaipo patyręs gydytojas chirurgas ir aukušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų ir moterų ir vaikų pagal naujausius metodus. X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1031 W. 18th St. netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šeštadienio vakaro ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110.
Rezidencijos telefonas:
Superior 9454 ar CENTRAL 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS:
4729 So. Ashland Ave.
— 2-ros lubos —
CHICAGO, ILLINOIS
Ofiso Valandos:
Nuo 10—12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Phone MIDWAY 2880

—v—

KAIP GAUTI KARO RACIONAVIMO KNYGELĘ NO. 4

Karo racionavimo knygelė No. 4 bus visuomenei išdalinta tarp trečiadienio, spalių 18, ir šeštadienio, spalių 30. Tiksli data ir tos knygelės išdalinimo vieta bus paskelbtos per jusų apylinkės laikraščius ir radijo stotis.

Lauk šio svarbaus pranešimo!

Karo racionavimo knygelė No. 4 nebus siunčiama. Kad gauti šią naująją racionavimo knygelę, reikės vienam šeimos (gyvenančios vienu adresu) nariui asmeniškai atvykti registracijos vieton. Daugumoje vietų registracijos centrams bus naudojamos mokyklos.

Valgantieji namuose karo tarnybos nariai, turės, tokia pat tvarka kaip civiliai, išpildyti prašymus racionavimo knygelei No 4 gauti.

Eidami į registracijos vietą, pasiimkite su savim visų šeimos narių karo racionavimo knygeles No. 3. Kiekvienai No. 4 racionavimo knygelei Karo Kainų ir Racionavimo Įstaiga turi patvirtinti knygelę No. 3.

Registracijos vietoje prašytojas turės išpildyti labai paprastą anketą (aplikaciją), pateikdamas kiekvieno asmens, kuriam išimama knygelė No. 4, vardą, amžių ir lytį.

Laikykis savo dabartinio darbo, jeigu jis karui naudingas.

Po Pearl Harbor įvykių, Amerikos vyrai ir moterys industrijos įrankiais sukurė gamybos stebuklą — stebuklą, kuriam dabar atsidėkoja Jungtinių Tautų laimėjimai. Musų kovojančių vyrų pasisekimas visuomet priklausė nuo pastovaus pabuklų pristatymo, — geresnių ir daugiau, nei kad musų priešai gali pasigaminti.

Bet mes neturime užmiršti, kad karas dar toli gražu nėra baigtas. Didieji mušiai dar prieš akis. Štai dėlko mes, namie likusieji, turime laikytis musų gyvybinių karo, ir lygiai svarbių civilinės gamybos, darbų.

Keitimas darbų reiškia sugaištą laiką karo gamybai; sugaištą laiką mokantis naujojo darbo; sugaištą laiką ieškan senajam darbui pakaitos ir ją išmokinant. Štai dėlko jųs turite laikytis prie darbo, kurį dirbate, nežiurint kaip mažas jis bebutų, jeigu tik naudingas karo pastangoms. Laikykitės prie jo, kol pergalė bus laimėta!

Pagelbėk vyrams kovos fronte, taupydamas namų fronte.

Musų militariniai vadai pareiškė, kad didžioji ofensyva prieš musų priešus jau prasidėjo. Žinios iš daugelio kovos frontų rodo, kad atakos tempas greitėja. Tai reiškia, kad musų namų fronte tempas taip pat turi didėti.

Tai reiškia, kad mes turime didinti orlaivių, tankų, laivų ir ginklų gamybą. Kad to atsiektumėm, turime taupyti musų darbo jėgas, kurą, medžiagą, įrankius.

Kiekvienas namas ir kiekviena biznio įstaiga Amerikoje gali ir turi dalyvauti šioje programoje. Kiekvienas, kad ir mažas taupymas yra svarbus taupymas.

Mes turime taupyti musų alyvą, anglis, gazą, elektrą, vandenį ir pervežimo bei susisiekimo priemones.

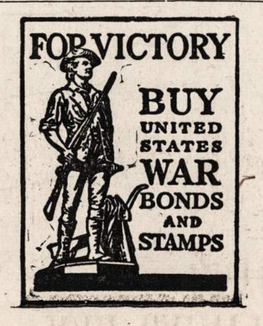

šių svarbių dalykų taupymu paremsime musų vyrus karo fronte.

Spalių 15 yra paskutinė diena išsiųsti Kalėdų siuntinius vyrams karo tarnyboje.

Karo Departamentas pareiškė, kad spalių 15 diena yra paskutinė diena siųsti Kalėdų siuntinius vyrams karo tarnyboje užjūryje ir dėlto ragina tuos, kurie dar neišsiuntė, neatidėliojant siųsti.

Karo Departamentas prašo kooperuoti ir nepralcisti termino, kadangi šių metų Kalėdų siuntinių užjurin skaičius yra didžiausias, koks bet kada yra buvęs, ar tai karo ar taikos metu.

Karo pašto įstaigų valdininkai prašo, kad daiktai skiriami užjūrin, butų tinkamai įpakuoti į stiprias dėžes ir stipriai įvynioti, kad siuntinys išlaikytų nesubyrėjęs ilgoje ir sunkioje kelionėje.

Kadangi kiekvienas siuntinys turės buti tikrinamas, tai delsimai persiuntimuose gali buti sumažinti, supakavus taip, kad siuntinys lengvai galėtų buti atidaromas inspekcijai.

—OWI.

CLASSIFIED ADS.

REAL ESTATE—FOR SALE
Namai Žemė—Pardavimui

2035 E. 93rd St., 1 blokas į rytus nuo Jeffrey Ave., 5 kambarių naujas muro namas, sklepas, furnas šildomas, pilna insuliacija, dideli cabinets ir klozetai, gera tarnsportacija į Calumet apylinkę, FHA finansavimas. Ringman Hansen & Dunlop, Inc., 3705 E. 106th Street, South Chicago 2248 arba Saginaw 9281.

NAŠLĖ PIGIAI PARDUODA 3 aukštų namą, 3 flatai, didelis garažas; kaina $3,500. Namo padėtis visai nebloga. 1011 West Cullerton Street.

BARGENAS
Arti Western ave ir 59-tos, 4 po 4, vienas flatas furnasu šildomas, lotas 50x142, jeigu yra $84.50 į mėnesį. Kaina $4250.
2 po 6 kambarius, iš naujųjų namų, murinis, karštu vandeniu šildomas, garažas dviem karam, arti 55-tos ir Fairfield. Kaina $11,500.
Z. S. MICKEVICE,
2506 W. 59 St. Reuublic 7731

PARDAVIMUI 1½ pagyvenimų namas, 5—3 dideli kambariai, garažas, daržas. Brokerių nereikia. 4104 N. Ottawa. Rivergrove 3004-R

$5000 KITUS iš įplaukų, nupirksit 14 furnišiuotų apartmentų, 2 krautuvės, 2 karų garažas. Viskas išrenduota. Namas Halsted distrikte. Gatvekariai ir R. I. transportacija. Savininkas išvažiuoja į Florida. Metiniu rendu $8,782. Įplaukos visam amžiui užtikrintos, mažiau kaip 4 kartus rendų. M. G. Circle, 726 West 79th Street. Radcliffe 6660.

MODERNIŠKA DELUXE KAMPINĖ REZIDENCIJA
5759 S. Maplewood Ave., 3 karų šildomas muro garažas, lotas 60x125, aliejum karštu vandeniu šildoma, 1½ tile vana, stiklinės lubos, tile shower, french tile stogas, kanvas sienos, dideli kambariai, automatiškas sprinkleris, aukojama kaina $15.500. Susitarimui šaukit Prospect 7379.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

160 AKRU FARMA, gerai išdirbta, puiki didelė stuba, didelė barnė dėl arklių ir karvių; taipgi yra kitokių pastatų; elektra gaunama; duodamos priorities; 4 mylios iki Crete miestelio, Will kauntė. 50 mylių iki South Chicago. $100 akrui. Rašykite 11730 S. State St. arba šaukite Pullman 0098.

475 AKRŲ, VISA LYGI ŽEMĖ, West Central Michigan. Cementinis kelias, 12 mylių iki gero marketų miestelio. Visi dideli moderniški budinkai, pilnai įrengti 2 traktoriai, 46 Holstein karvės, vištos, arkliai ir t. t. Rašykit Mr. E. J. Chapman, R. 2, Ravenna, Mich. Savininkas. Apkainuota teisingai. Turiu parduoti prieš Nov. 1, 1943.

RADIO—WANTED
Reikia Radijų

REIKIA RADIJŲ, mokame cash. Uptown Sport & Radio, 4801 Broadway.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

REIKIA MERGINŲ

Nuo 18 iki 45 metų
Lengvam karo dirbtuvės darbui.
Gera mokestis
Nuolatinis darbas
Kreipkitės:
2414 West 21st Street

W. F. HALL PRINTING CO.
MERGINŲ—MOTERŲ
16 iki 55 metų
DARBAS BINDERY DEPARTAMENTE
PATYRIMAS NEREIKALINGAS
4600 W. DIVERSEY AVENUE
EMPLOYMENT OFFICE
Atdara nuo 8 val. ryto iki 6:30 val. vakaro

HOTELIO DARBININKIŲ IR VALYTOJŲ
NUOLATINIS DARBAS
MALONI APLINKUMA.
$77 iki $80 į mėnesį. Kreipkitės į Housekeepers' Ofisa.
EDGEWATER BEACH HOTEL
5349 Sheridan Road

MOTERŲ IR MERGINŲ VIRŠ 18 METŲ
PRIE 100% BUTINO KARO DARBO
Laikas ir pusė po 40 valandų darbo. Gera alga, nuolat darbas.
Puikios darbo sąlygos.
2310 S. PAULINA

REIKIA MERGINU IR MOTERŲ vidaus dirbtuvės darbui. Aukšta mokestis; kreipkitės į J. Greeneboum Tanning Co., 3057 N. Rockwell St.

CHINA dekoratorkų, 5 dienas į savaitę. Gera alga. Osborne Art Studios, 4510 Milwaukee.

REIKIA MERGINU
Lengvam dirbtuvės darbui; gera alga pradžiai. Kreipkitės:
DR. SACHS LABORATORIES
5810 South Perry Avenue

REIKIA MERGINOS AR moters dirbti grosernėj ir delikatesų krautuvėj. Ttrumpos valandos, nuolatinis darbas, gera alga. Mondz, 2156 West North.

Reikia Merginų ir Moterų
dirbti naktimis; lengvas darbas; patyrusiu ir nepatyrusių bindery darbininkiu. Kreipkitės:
STANLLEY WESSEL & CO.
460 E. 30th St.

Moterų ir Merginų
Lengvam dirbtuvės darbui, patyrimas nereikalingas. Nuolat darbas su proga pirmynžangai.
Uždirbsite iki $26 į savaitę. Viršlaikis ir atostogos apmokėtos.
KROLL BROS.
Manufacturers of baby carriages
1801 S. Michigan Ave.

REIKIA BUTO PRIŽIURĖTOJOS dirbančiai porai, yra mažas kudikis. Patogus kambarys, užlaikymas ir $12 savaitėj. Šaukit: Delaware 5919 arba Diversey 0906

REIKIA PATYRUSIŲ moterų sortuoti senus skudurus. Gera mokestis. Central Iron and Metal Co., 2455 Elston Ave., Klauskite Mr. Litchtman, Brunswick 2041.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

PAČIOS IR MOTINOS
ATEIKIT Į
KELLOGG
SWITCHBOARD & SUPPLY COMPANY
Kur jųs galite dirbti keletą valandų iš ryto arba popiet, dirbdamos svarbius įrankius, kurių labai reikia jusų vyrams arba sunams frontų linijose.
Jųs išmoksite gerą amatą ateičiai.
Šis darbas malonus ir žingeidus. Nieko sunkaus nereikia kilnoti.
Jums bus gerai apmokama.
Patirkite apie daugelį gerų progų, kurias jums pasiulo
KELLOGG
(Įsteigta nuo 1897. Per 46 metus išdirbinėtojai aukštos rųšies telefonų įrengimų).
6650 SO. CICERO AVE.

AUKSINĖ PROGA: MERGINŲ — 100 — MOTERŲ
KODĖL JŲS NEGALITE DIRBTI DIENOMIS? MES MAINYSIME ŠIFTUS, TAIP KAD VISOS TURĖS PROGĄ DIRBTI DIENOMIS. PATYRIMAS NEREIKALINGAS. MES IŠMOKINSIME JUS BUTINAM DARBUI. APMOKĖTOS ATOSTOGOS. NUOLAT DARBAS, GRUPINĖ APDRAUDA, MALONI DARBO APLINKA.
Feeders, dryers, finišerkos, dryers cutters, rolelių mainytojos, pradžiai 60c į valandą, laboratorijos pradinėms 62½c į valandą.
TRANSPARENT PACKAGE
3500 SOUTH MORGAN, PIRMAS AUKŠTAS

100% Karinis Darbas
MOTERU
— IR —
MERGINU
SEKAMIEMS DARBAMS:
WIRE WOMEN
SOLDERERS
ASSEMBLERS
BENCH HANDS
MACHINE OPERATORS
švarus, indomus darbas
Pačiam viršuj—Sky light šviesa
Randasi prie pat ežero kranto
IVAIRUS DARBAS
Geriausiai pritaikytas jusų gabumams.
Pačios pasirinkite darbo valandas.
10% BONUS UŽ NAKTŲ DARBĄ
— NĖRA —
RED TAPE
Jusų užveizda jus nusamdys
Pamatykite
DOROTHY DAWRANT
SUPERVISOR.
Ateikite tuojaus.
Pasimatymas dienomis arba vakare
SOUND, INC.
221 E. Culerton St.
8-tas AUKŠTAS.

MERGINŲ lengvam mašinų ir bench darbui. Maloni darbo aplinka. Gera mokestis. Defense dirbtuvė.
ALLOY MFG. CO.,
3207 South Shields

REIKIA FINISHERKU dėl moteriškų kautų ir siutų. Berman & Berman, 207 S. Wabash.

MERGINŲ PRIE SALAD PAGELBĖTI VIRTUVĖJ
Patyrimas nereikalingas. Sekmadieniais nereikia. Duodame valgį ir uniformas. Aukšta mokestis ir geros valandos.
HARDING'S
68 W. Madison

MOTERU DIRBTUVES darbui virš 40 metų amžiaus. Patyrimo nereikia. Gera alga. Audimo įmonė. 3948 WEST ROOSEVELT RD.

ŠEIMININKĖS
Mes turime vietų veiterkoms, busų mergaitėms, virtuvės pagelbininkėms, prie maisto sutaisymo, prie salad ir landrės darbininkių. Pritaikomos valandos. Patyrimo nereikia. Kreipkitės į 3-čia aukšta Employment Office, Marshall Field & Co., State and Washington.

REIKIA MOTERU IR MERGINU indų plovimui, nuolat darbas. Atsišaukit 2126 S. Wabash.

REIKIA STENOGRAFĖS kiek nors patyrusios: gera pradžios alga. Kreikitės į Dr. Sachs Laboratories, 5810 South Perry Avenue.

HELP WANTED—MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų-Darbininkių

The Kelling Nut Co.
Butina civilinė maisto industrija
REIKALAUJA
VYRŲ—VAIKINŲ
MOTERŲ—MERGINŲ
Dienų arba naktų šiftai. Patyrimo nereikia. Gera mokestis — garantuota 40 valandų savaitė—apmokėtos atostogos — dykai ligoninės apdrauda jums ir jusų šeimai — uniformos ir skalbimas dykai.
Atsišaukite:
The Kelling Nut Co.
Mr. Norkus
365 EAST ILLINOIS
2-ras elevatorius, 3 aukštas.
Jeigu dabar dirbate karinį darbą—tai neatsišaukite.

REIKIA MOTERŲ
Vaikinų ir Vyrų
Dalį arba pilną laika. Pasirinkite patys sau valandas. Lengvas darbas. Gera mokestis. Pakavimo departamente Model Airplane dirbtuvėje.
415 W. SUPERIOR ST.

INDŲ PLOVĖJŲ. Privatiškas klubas, 6 dienas į savaitę po 8 valandas ir valgis.
Kreipkitės į Mr. Burkhart
COVENANT CLUB
10 North Dearborn Street

REIKIA DARBININKŲ, vyrų ir moterų, prie geležinkelio freightų darbams. Kreipkitės:
SOO LINE RAILROAD
Schillin Park, Ill.
Phone Lackawanna 9770
Jeigu dabar karišką darbą dirbate, pas mus nesikreipkite.

FOR RENT—IN GENERAL
Rendai—Bendrai

RENDAI 4 KAMBARIAI vedusiai porai be vaikų, antras aukštas, 3211 S. Lowe ave. Savininkas gyvena 3336 S. Halsted St.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDAVIMUI GROSERNĖ IR Meat Market, su ar be namo. Senai išdirbtas ir puikus biznis. Randasi rezidenciju distrikte, kur nėra kompeticijos. 2639 W. 65 St.

DELIKATESŲ IR MAISTO krautuvė, elektros įrankiais aprupinta, pigiai, leisime išbandyti. 459 E. 71 St.

PARDAVIMUI DELIKATESU IR saldainių krautuvė, geras biznis, 4 kambariai, yra vonia, garu šildoma, rendos $40. 6958 S. Peoria St.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

PIENO IŠVEŽIOTOJŲ
BUTINOJ MAISTO INDUSTRIJOJ
MINIMUM MOKESTIS.
$49.00 į savaitę.
Atsišaukite
THE BORDEN CO.
320 W. 70th PLACE
3014 N. TRIPP AVE.
3644 BROADWAY
7301 W. HARRISON ST.
(Forest Park, Illinois)

REIKALINGA PAPRASTŲ DARBININKŲ
Shipping room pagelbininkų, pattern storage vyrų, crane operatorių
Butina industrija laike karo ir taikos laike.
Nuolat darbas, gera alga.
Darbas pilną laiką arba dalį.
Electrocast Steel Foundry, 4701 W. 15 Pl., Cicero, Ill.

BUS VAIKU
NUOLAT DARBAS
GERA ALGA
MALONI DARBO APLINKA
ATSIŠAUKIT Į
TIMEKEEPERS OFISA
EDGEWATER BEACH HOTEL
5349 SHERIDAN ROAD

REIKIA PARANKAUS VYRO dirbti prie rooming namo, prižiurėti stokerį ir šildytuvus. Pasitaiko mažesnių taisymų, $100 ir 10% bonų kas 6 mėnesius. 102 Belview Place.

DARBININKŲ MEDŽIO DARBUI IR FINISHERS
Atisdaro nuolatinių darbų shaper operatoriams, prie piuklų, mašinų ir rankomis sanderių, lekelio sprayerių, vyrų su įrankiais ir šiaip pagelbininkų. Harmony Co., 3633 S. Racine.

REIKIA SARGO, senyvo, mažo žmogaus. Kreipkitės 2300 Diversey (arti Western ave.)

CHINA DEKORATORIŲ. $1.25 į valandą. Osborne Art Studios, 4510 Milwaukee.

REIKIA THREAD ROLLER operatorių, virš 40 m., vedusių, dirbti šriubų dirbtuvėj, kariški darbai. Pasimatykit su Mr. Peters.
1228 West Monroe Street

PUNCH PRESS OPERATORIŲ
100% KARO DARBAS
6 naktys į savaitę. Šmotų darbas. Laikas ir pusė virš 40 valandų. Gera alga, nuolat darbas.
Puikios darbo sąlygos.
2310 S. PAULINA

REIKIA SARGO
$30 į savaitę, 5 naktis į savaitę. Nuolatinis darbas. 209 W. Jackson. Room 212.

VYRO DARBUI į žvėrių ligonine. 242 Madison Street, Oak Park, Illinois.

REIKIA VYRU LENGVAM dirbtuvės darbui. Nuolatinis darbas su viršlaikiu. Englewood Mill Work Co., 1534 W. 59 St.

REIKIA PORTERIO į taverną. $20 į savaitę, kambarys ir valgis. Frank Engels, East Lake Avenue; Glenview, Telephone 689.

REIKIA SHEET METAL ir šiaip parankių darbininkų. Gera mokestis, nuolatinis darbas. A. C. Sheet Metal & Furnace Works, 3120 Montrose. Irving 6259.

PUIKIŲ BALDŲ dirbtuvei reikia rakandu trynimui ir užbaigimui darbininkų. Zangerle & Peterson, 2164 Clybourn.

PORTERIS IR PARANKUS VYRAS. 5 darbo dienos. 40 valandų savaitė. 158 West Hubbard.

HOUSEMAN
apartmentiniam hoteliui netoli northsidės; malonios darbo sąlygos. Atlyginimas $95.00. 444 St. James Place. Diversey 1100.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

VYRU
—v—
ABELNAM DIRBTUVĖS DARBUI. 60c Į VALANDĄ PRADŽIAI IR 65c PO 30 DIENŲ, JEIGU BUS TINKAMAS DARBUI.
1385 N. BRANCH
2555 DIVERSEY

W. F. HALL PRINTING CO.
BERNIUKŲ—VYRŲ
16 iki 55 metų
DARBAS BINDERY DEPARTAMENTE
PATYRIMAS NEREIKALINGAS
4600 W. DIVERSEY AVENUE
EMPLOYMENT OFFICE
Atdara nuo 8 val. ryto iki 6:30 val. vakaro

REIKIA COLD HEADER operatorių, virš 40 m. amž., vedusių dirbti šriubų dirbtuvėj, kariški darbai. Pasimatykit su Mr. Peters.
1228 West Monroe Street

PASITRAUKE IŠ BIZNIO vyrai bukit veiklus, dirbkit ką nors kasdien. Mums reikia pilną arba dalį laiko housemen, lengvas darbas, gera alga. Nuolat. Pamatykit Mr. Davis, Y M C A, 3210 Arthington Street.

PATYRUSIO SHAPER prie medžio darbo. Geras atlyginimas ir viršlaikis. Venice Furniture Mfg. Co., 2221 South Rockwell.

PASTOVUS DARBAS
patyrusiems arba nepatyrusiems vyrams, kurie yra virš militarinio amžiaus arba paliuosuoti nuo militarinės tarnybos.
Operuoti
Punch Press, Automatic Screw Machines. Dienomis arba naktimis. Geras atlyginimas ir paaukštinimas tiems, kurie bus tinkami ir patvarus darbe.
Kreipkitės:
ALLOY MFG. CO.
3207 South Shields Avenue

KEPIMO VIRĖJAS, privatiškas klubas, 6 dienų darbo savaitė. Sekmadieniais nereikia dirbti. Geras atlyginimas. Kreipkitės Mr. Burkhart.
10 North Dearborn Street

REIKIA SAWYERS ir Nailing mašinų operatorių.
ALLIANCE BOX CO.
3535 West Fillmore Street

REIKIA DARBININKŲ į rakandų dirbtuvę, gera mokestis, nuolatinis darbas.
ZUK FURNITURE MFG. C.,
828 N. Wells St.

REIKIA VYRŲ LAUKO darbui, nuo 16—35. Darbas apgenėti medžius elektros ir telefono laidams. Mokame algą besimokinantiems. Išdirbusiems daugiau nei 40 valandų mokame už laiką ir pusę.
Essential karo darbas. Šis darbas bus reikalingas ir po karo.
110 S. DEARBORN
Room 1619

REIKIA VLRŲ PORTERIŲ dardabs ir prie restorano darbo. Gera alga, nuolat darbas. 2126 South Wabash.

BUSINESS SERVICE
Biznio Patarnavimas

PATAISOME FURNASUS ir išvalome. Dykai apskaičiavimas. Air Conditioning Furnace Co., 3748 N. Cicero Ave., PALisade 2427.